

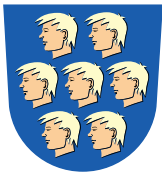
Valtuusto

Aika 28.02.2022 klo 18:00 - 20:33

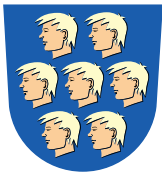
Paikka Kunnanviraston valtuustosali ja sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 9	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 10	Pöytäkirjantarkastajien valinta	5
§ 11	Ilvesvuori Pohjoisen yritysalueelle muodostettavaa logistiikkatonttia koskevan esisopimuksen muuttaminen	6
§ 12	Nurmijärven kunnan selvitys Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle	9
§ 13	Nurmijärven Sähkö Oy:n omistusjärjestelyt kaukolämpöliiketoiminnan osalta	14
§ 14	Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnan yhtiöittäminen 1.1.2023 alkaen	18
§ 15	Nurmijärven kunnan omistajapoliittiset linjaukset	24
§ 16	Valtuustotyöskentelyn pelisäännöt	30
§ 17	Valtuustoaloite Hinku-kunnaksi liittymisestä	32
§ 18	Vastaus valtuustoaloitteeseen liittyen alaikäisten kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumiseen	38
§ 19	Keskeneräiset valtuusto- ja kuntalaisaloitteet 31.12.2021	53
§ 20	Eron myöntäminen Sinikka Koivuperälle hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali	56
§ 21	Eron myöntäminen Teemu Rönnergille hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali	57
§ 22	Elinvoimalautakunnan varajäsenten muutos toimikaudelle 1.8.2021-31.5.2025	58
§ 23	Ilmoitusasiat	62
§ 24	Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen	63

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Toivonen Kallepekka, KESK	puheenjohtaja	
	Räty Virpi, KOK	I varapuheenjohtaja	
	Lakee Hannu, PS	II varapuheenjohtaja	
	Ahonen Seppo, KOK	jäsen	
	Aittakallio Minna, KOK	jäsen	
	Anttila Jukka, KESK	jäsen	
	Diakite Jaana, KOK	jäsen	
	Heinonen Heikki, PS	jäsen	
	Hägg Arto, KOK	jäsen	
	Kalliokoski Taneli, KESK	jäsen	
	Kopsala Maritta, VIHR	jäsen	
	Korhonen Virpi, KESK	jäsen	
	Kuula Ina, KD	jäsen	
	Laitinen Esa, PS	jäsen	
	Lappalainen Mira, PS	jäsen	
	Latva Jerry, SDP	jäsen	
	Lehtimäki Tommi, PS	jäsen	saapui klo 18.09
	Lepolahti Harri, SDP	jäsen	
	Luoma Maria, SDP	jäsen	saapui klo 18.51 (§ 15)
	Maijala Jouni, PS	jäsen	
	Malkamäki Jussi, KOK	jäsen	
	Mantila Elli, KESK	jäsen	
	Markkanen Aulikki, SDP	jäsen	
	Mattila Riina, KOK	jäsen	
	Mustonen Kalle, KESK	jäsen	
	Pasanen Sanna, VIHR	jäsen	
	Peltonen Juha, SDP	jäsen	
	Pirkkala Kimmo, PS	jäsen	
	Pispala Leni, VIHR	jäsen	
	Raekannas Riikka, KESK	jäsen	
	Rantala Sirpa, KESK	jäsen	
	Rousu Sirkka, SDP	jäsen	
	Sandberg Jenni, SDP	jäsen	
	Sivula Tapio, KESK	jäsen	
	Suhonen Otto, KESK	jäsen	
	Suomi Joona, KOK	jäsen	
	Syväkangas Teijo, PS	jäsen	
	Taipale Janne, KOK	jäsen	
	Takalo-Eskola Tarleena, KOK	jäsen	
	Tapiolinna Maiju, PS	jäsen	
	Tarikka Visa, KOK	jäsen	
	Tofferi Mirja-Liisa, KESK	jäsen	
	Toikkanen Hannu, VAS	jäsen	
	Vanhanen Matti, KESK	jäsen	

Vaulamo Petri, KOK
Virolainen Ville, VIHR
Virtanen Sami, VIHR
Vuorisalo Juhani, KOK
Jansson Siv, RKP
Schalin Krister, PS
Santala Eero, SDP
Vierelä Markku, PS
Uusi-Heikkilä Tino
Mäkelä Outi
Vuorinen Katja
Haikonen Mika

jäsen
jäsen
jäsen
jäsen
varajäsen
varajäsen
varajäsen
varajäsen
nuorisovaltuuston edustaja
kunnanjohtaja
pöytäkirjanpitäjä
tekninen asiantuntija

poistui klo 18.51 (§ 15)

Poissa Karpo Sampo, KOK
Putkonen Matti, PS
Salo Henry, PS

Muu Hirvonen Tiina
Kontio Erno
Kopra Päivi
Lehtonen Jouko
Meronen Matti
Siltanen Teemu
Vuorenpää Leena

sivistysjohtaja
va. talousjohtaja
vesilaitoksen johtaja
tekninen johtaja
tekninen asiantuntija
viestintäpäällikkö
hallintopäällikkö

Käsitellyt asiat

9 - 24

Allekirjoitukset

Kallepekka Toivonen
puheenjohtaja

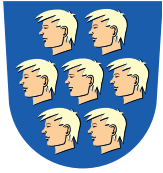
Katja Vuorinen
pöytäkirjanpitäjä

Virpi Korhonen
pöytäkirjantarkastaja

Hannu Lakee
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito 7.3.2022

Nurmijärven kunnan internetsivuilla 07.03.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Valtuusto 28.02.2022 § 9

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen kuntalain 94 §:n sekä hallintosäännön 98 §:n mukaisesti.

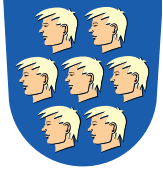
Esitys

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Nimenhuudossa oli läsnä 47 valtuutettua ja 4 varavaltuutettua.

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Valtuusto 28.02.2022 § 10

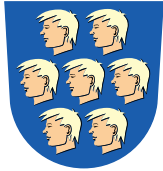
Valtuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Esitys

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat KESK ja PS.

Päätös

Kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Virpi Korhonen ja Hannu Lakee.

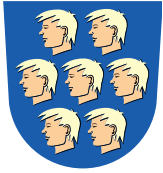
Ilvesvuori Pohjoisen yritysalueelle muodostettavaa logistiikkatonttia koskevan esisopimuksen muuttaminen

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 46

Nurmijärven kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 28.4.2021 §44 luovuttaa Kesko Oyj:lle yhteensä noin 571 000 m² kokoiset tilat ja määräalat Ilvesvuoren pohjoiselta alueelta. Luovutusta koskeva esisopimus allekirjoitettiin Keskon ja kunnan välillä 22.6.2021. Esisopimuksessa ja kunnanvaltuuston päätöksessä varauduttiin siihen, että luovutettava alue muuttuu vielä hankkeen suunnittelun ja alueelle tehtävän asemakaavamuutoksen edetessä.

Suunnittelun ja kaavaprosessin myötä tarkennettu Keskolle luovutettava alue koostuu seuraavista tiloista ja määräaloista:

<i>Nro</i>	<i>Kiinteistötunnus</i>	<i>Nimi</i>	<i>Yksilöinti</i>	<i>Pinta-ala (m²)</i>
1	543-2-9901-4	yleinen alue	määräala	1914
2	543-2-9901-21	yleinen alue	määräala	1635
3	543-402-1-19	Multasuo	tila	19015
4	543-402-1-441	Yli-Pekkola	määräala	56705
5	543-402-1-457-M501	Ruusulinna	määräalasta määräala	2075
6	543-402-1-477-M501	Ali-Pekkola	määräalasta määräala	206
7	543-402-2-128	Aspinniitynloka	määräala	375
8	543-402-2-208	Kuoppanummi	määräala	229
9	543-402-2-221	Kuusimäki	määräala	974
10	543-402-2-227	Mustakorpi	määräala	386599
11	543-402-15-8-M602	Kaunismäki	määräalasta määräala	42080
12	543-402-15-37	Rintelä	määräala	8303
13	543-402-15-39	Rajaportti	määräala	27
14	543-402-15-84-M501	Painotalo	määräalasta määräala	2831
15	543-402-15-85-M501	Viestintätalo	määräalasta määräala	7
16	543-402-15-87	Kuusimäenpuisto	määräala	7754
17	543-402-15-105	Käpylä	tila	11259
18	543-402-15-107	Saunapelto	tila	31225
19	543-402-15-108	Kalliorinne	tila	31460
20	543-402-15-110		määräala	32548
21	543-402-15-117	Oravainen	tila	11319
22	543-402-15-119	Ojamäki	tila	5619

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 46 21.02.2022
§ 11 28.02.2022

23	543-402-15-125	Multasuo II	tila	22328
24	543-402-15-126-M501	Myllymäki	määräalasta määräala	37784

Luovutettavan alueen pinta-ala on noin 714 271 m² ja alue on merkitty suuntaa antavasti liitteenä olevaan karttaan. Luovutettavalle alueelle osoitettava rakennusoikeuden määrä on noin 314 265 k-m². Rakennusoikeuden muuttuessa myös sen mukaan määräytyvä kauppahinta muuttuu ja luovutuksen hinnaksi tulee 15 713 256 euroa. Hinnoittelun perusteena on ulkopuolisen arvioitsijan esittämä hinta 50 €/k-m².

Kesko Oyj:n ja Nurmijärven kunnan välille solmitaan uusi logistiikkakeskuksen mahdollistava esisopimus edellä esitetyillä muutoksilla edelliseen sopimukseen nähden.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että kunta luovuttaa Kesko Oyj:lle esittelytekstissä luetellut tilat ja määräalat. Luovutettava alue on kooltaan noin 714 271 m² ja sille osoitetaan rakennusoikeutta noin 314 265 k-m². Luovutuksen hintana käytetään ulkopuolisen arvioijan esittämää hintaa 50 €/k-m².

Lopullinen kiinteistön kauppa luovutuksesta tehdään, kun esisopimuksessa esitetyt kaupan edellytykset täyttyvät. Uusi esisopimus korvaa aiemman, 22.6.2021 Kesko Oyj:n ja kunnan välille allekirjoitetun esisopimuksen. Uusi esisopimus tulee allekirjoittaa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kunnanvaltuuston asiaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

elinkeinojohtaja Marko Järvenpää, puh. 040 317 2011

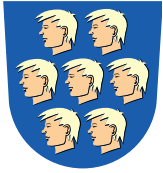
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Jakelu

Mika Sivula/Kesko Oyj
Hannu Kujala
Minna K. Valtonen
Anita Pihala
Riku Hellgren

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 46 21.02.2022
§ 11 28.02.2022

Valtuusto 28.02.2022 § 11
512/10.00.02.00/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää, että kunta luovuttaa Kesko Oyj:lle esittelytekstissä luetellut tilat ja määräalat. Luovutettava alue on kooltaan noin 714 271 m² ja sille osoitetaan rakennusoikeutta noin 314 265 k-m². Luovutuksen hintana käytetään ulkopuolisen arvioijan esittämää hintaa 50 €/k-m².

Lopullinen kiinteistön kauppa luovutuksesta tehdään, kun esisopimuksessa esitetyt kaupan edellytykset täyttyvät. Uusi esisopimus korvaa aiemman, 22.6.2021 Kesko Oyj:n ja kunnan välille allekirjoitetun esisopimuksen. Uusi esisopimus tulee allekirjoittaa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kunnanvaltuuston asiaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

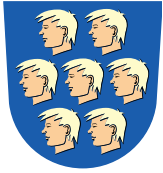
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[1]

Ilvesvuori P luovutettavat 210222

Nurmijärven kunnan selvitys Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 49

1. Selvityksen taustaa

Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Keski-Uudenmaan kunnilta vastuu siirtyy Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle.

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annettu laki 616/2021 (myöhemmin VPL) tuli voimaan 1.7.2021. Lain 26.1 §:n mukaan kunnan on tehtävä viimeistään 28.2.2022 hyvinvointialueelle selvitys 22, 23 ja 25 §:ssä tarkoitetuista sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen käytössä olevista toimitiloista, siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista. Lisäksi samassa määräajassa kunnan tulee antaa hyvinvointialueelle arvio 18 §:n nojalla siirtyvän henkilöstön määrästä, palkkakuluista ja 24 §:n mukaisesta lomapalkkavelasta.

Hyvinvointialueen aluevaltuusto käsittelee kunnan antaman selvityksen viimeistään 31.3.2022 ja päättää sen perusteella irtaimen omaisuuden, lomapalkkavelan, sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueelle ja hyvinvointialueen vastuulle (VPL 28 §).

Hyvinvointialue voi pyytää kunnalta käyttöönsä tarpeellisiksi katsomiaan lisäselvityksiä ja asiakirjoja. Jos hyvinvointialue katsoo, että kunnan antaman selvityksen mukaan hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät toimitilat, irtaimisto ja sopimukset eivät turvaa sosiaali- ja terveystoimen tai pelastustoimen järjestämistä alueella, hyvinvointialueen on neuvoteltava kunnan kanssa (VPL 26.2 §).

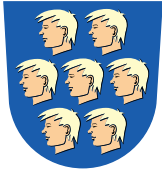
Kunnan on täydennettävä edellä tarkoitettua selvitystä viimeistään 30.6.2022, jos toimitiloissa, siirtyvässä irtaimessa omaisuudessa tai sopimuksissa on tapahtunut olennaisia muutoksia selvityksen antamisen jälkeen ja jos hyvinvointialue katsoo selvityksen täydentämisen tarpeelliseksi (VPL 26.3 §).

Edellä 26 §:ssä säädetty selvitys sekä 28 §:ssä tarkoitettu päätös vastaavat omaisuuden saantokirjaa (VPL 40 §).

Kuntaliiton tulkinnan mukaan lähtökohta on se, että kunnan selvityksen antaa kunnan valtuusto, mikäli hallintosäännössä ei toisin määrätä.

2. Selvitys käytössä olevista toimitiloista

Kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat kunnan omistamat toimitilat siirtyvät vuokrasopimuksen nojalla

hyvinvointialueen hallintaan. Siirtymäkauden vuokrasopimus on voimassa 1.1.2023 alkaen vähintään kolme vuotta, ja hyvinvointialueella on oikeus pidentää sopimuksen voimassaoloa vuodella.

Valtioneuvosto ohjeistaa asetuksella siirtymäkauden vuokran laskentaperiaatteista kunnan ja hyvinvointialueen välissä vuokrasopimuksissa. Keväällä 2022 valmistunee lopullinen asetus, jolla ohjeistetaan siirtymäkauden (v. 2023–2026) vuokrasopimuksen vuokran määrittelyssä. Voimaanpanolain 22 §:n mukaan vuokran on katettava kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokulut. Kunta ja hyvinvointialue voivat sopia vuokraamisesta tai vuokra-ajasta toisin, mutta siirtymäajan vuokran tulee olla säädetyn mukainen.

Kuntien markkinoilta sisään vuokraamien, sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen käytössä olevien tilojen vuokrasopimukset siirtyvät sellaisenaan nykyisin ehdoin hyvinvointialueen vastuulle. Sellaiset toimitilat koskevat vuokrasopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä eivät siirry, mikäli kunta ja hyvinvointialue eivät toisin sovi.

Kunnan ja Keski-Uudenmaan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän välille solmitut sote - kiinteistöjä koskevat vuokrasopimukset siirtyvät kuntayhtymältä sellaisenaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 lukien.

Keski-Uudenmaan Hyvinvointialueen hallintaan siirtyvät tilat Nurmijärven kunnan osalta on lueteltu liitteessä numero 4 (kunnan vuokrasopimukset, pelastustoimen tilat ja koulujen tilat). Ilmoitetut tilakustannukset (vuokrat) ovat 2021 kustannuksia. Tilojen pinta-ala- ja käyttäjätiedot ovat pääasiassa 1.1.2022 tietoja.

Toimitilatietoja tarkistetaan ja päivitetään 30.6.2022 saakka ja tämän jälkeenkin tapahtuvat muutokset huomioidaan 1.1.2023 alkavissa kunnan/kuntayhtymän ja hyvinvointialueen välisissä vuokrasopimuksissa.

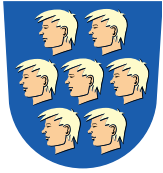
3. Selvitys siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta

Voimaanpanolain 23 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat.

Hyvinvointialueelle siirtyvät vain sellaisen osakeyhtiön osakkeet, jotka kunta omistaa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä tai tuottamista varten, jos osakeyhtiön tosiasiallinen päätoimiala on sosiaali- ja terveystalvelujen tuottaminen.

Selvitys Nurmijärven kunnan siirtyvästä irtaimesta omaisuudesta on liitteenä 3 ja siirtyvä osakkeet ovat liitteessä 5.

4. Selvitys siirtyvistä sopimuksista

Voimaanpanolain 25 §:n mukaan hyvinvointialueelle siirtyvät kunnista 1.1.2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset. Hyvinvointialue ja kunta voivat sopia siitä, että jokin sopimus ei siirry hyvinvointialueelle.

Kuten edellä toimitilojen osalta on todettu, hyvinvointialueelle siirtyvät myös toimitilaa koskevat vuokrasopimukset, pois lukien sellaiset sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päättyttyä. Tällöinkin hyvinvointialue ja kunta voivat sopia asiasta toisin.

Hyvinvointialueelle eivät siirry vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee ajalla 1.7.2021 – 31.12.2022.

Hyvinvointialueella valmistellaan Cloudia-hyvinvointialuemallin hankintaa, jota kautta siirtyvät sopimukset voidaan kunnissa ja kuntayhtymissä tallentaa. Sellaiset sopimukset, joita ei voida viedä hyvinvointialuemallin kautta, ilmoitetaan myöhemmin erillisessä liitteessä.

Nurmijärven kunta ehdottaa, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyvät liitteessä 2 mainitut sopimukset.

5. Selvitys siirtyvistä vastuista

Nurmijärven kunta ehdottaa, että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyvät liitteissä 1–5 mainittuihin sopimuksiin ym. liittyvät vastuut. Liitteessä 6 on yhteenveto hyvinvointialueelle annettavista selvityksistä.

Jos sopimus liittyy myös kunnan jäljellejääviin tehtäviin eikä sitä ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunnan on tehtävä esitys siitä, miten sopimukseen liittyvät vastuut jakautuisivat kunnan ja hyvinvointialueen välillä sopimuksen voimassaoloajan.

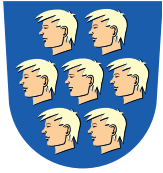
6. Selvitys siirtyvästä henkilöstöstä

Voimaanpanolain 18 §:n mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueelle sekä hyvinvointiyhtymään katsotaan liikkeenluovutukseksi. Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös kunnan tai kuntayhtymän palveluksessa olevien opiskeluhuollon psykologien ja kuraattoreiden siirtyminen hyvinvointialueelle ja hyvinvointiyhtymään.

Liikkeenluovutukseksi katsotaan myös edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, mikäli tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on edellä tarkoitettujen tehtävien tukitehtäviä.

Siirtyvällä henkilöstöllä tarkoitetaan luovuttajan palveluksesta hyvinvointialueen palvelukseen siirtyviä henkilöitä, jotka yksilöidään kussakin luovuttavassa organisaatiossa käytävässä yhteistoimintamenettelyssä.

Luovutuksen piiriin kuuluvat edellä mainituilla perusteilla sekä vakinaiset että määräaikaiset, joiden palvelussuhde on voimassa luovutushetkellä.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 49 21.02.2022
§ 12 28.02.2022

Määräaikaisen työntekijän tai viranhaltijan, jonka palvelussuhde päättyy 31.12.2022, katsotaan olevan liikkeen luovutuksen piirissä, mikäli hänen palvelussuhdettaan jatketaan ilman päivänkään keskeytystä. Määräaikaisen palvelussuhteen päättyessä 1.1.2023 jälkeen, sitä ei automaattisesti jatketa, vaan se päättyy alkuperäisen työsopimuksen / viranhoitomääräyksen mukaisesti, ellei sitä erikseen uusita.

Liikkeenluovutushetkellä luovuttajan palveluksesta työ- / virkavapaalla olevat siirtyvät myös liikkeenluovutuksen periaattein hyvinvointialueen palvelukseen

Nurmijärven kunta antaa liitteenä 1 olevan arvion Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle siirtyvän henkilöstön määrästä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää

1. antaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle liitteiden 1-6 mukaisen selvityksen,
2. esittää, että liitteissä mainitut oikeudet, vastuut ja velvoitteet siirtyvät 1.1.2023 Nurmijärven kunnalta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle,
3. varata oikeuden täydentää annettua selvitystä ja
4. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään tarvittavat täydennykset ja muutokset liitteinä oleviin selvityksiin.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

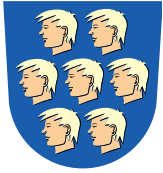
Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 28.02.2022 § 12
1840/01.00.03/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 49 21.02.2022
§ 12 28.02.2022

1. antaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle liitteiden 1-6 mukaisen selvityksen,
2. esittää, että liitteissä mainitut oikeudet, vastuut ja velvoitteet siirtyvät 1.1.2023 Nurmijärven kunnalta Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelle,
3. varata oikeuden täydentää annettua selvitystä ja
4. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään tarvittavat täydennykset ja muutokset liitteinä oleviin selvityksiin.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

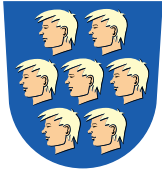
Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Liitteet

Liite[2]	Liite 1. Siirtyvä henkilöstö
Liite[3]	Liite 2. Siirtyvät sopimukset
Liite[4]	Liite 3. Siirtyvä irtaimisto
Liite[5]	Liite 4. Kunnan vuokrasopimukset
Liite[6]	Liite 4. Pelastustoimen vuokrasopimukset
Liite[7]	Liite 4. Koulutilojen vuokrasopimukset
Liite[8]	Liite 5. Siirtyvät osakkeet
Liite[9]	Liite 6. Nurmijärven kunnan selvitys hyvinvointialueelle

Nurmijärven Sähkö Oy:n omistusjärjestelyt kaukolämpöliiketoiminnan osalta

Kunnanhallitus 14.02.2022 § 39

Vuoden 2021 talousarviossa valtuusto on asettanut yhdeksi sitovaksi tavoitteeksi kunnan omistamisen tehostamisen. Tavoitteeksi on asetettu, että kunnan omistajaohjauksen ja päätöksenteon tueksi kunnalle laaditaan omistajapoliittiset linjaukset -periaateasiakirja sekä merkittäville konserniyhteisöille säännöllisesti seurattavat omistajatavoitteet. Omistamisen tehostamiseen liittyy myös arviointi konserniomistusten realisoinnin mahdollisuuksista sekä luopuminen sellaisista omistuksista, joiden strateginen merkitys kunnalle on vähäinen tai luopuminen omistuksista silloin, kun se on strategisesti tai taloudellisesti perusteltua.

Valtuuston asettaman tavoitteen toteuttamiseksi kunnassa toteutettiin vuonna 2021 konserniselvitys Nurmijärven Sähkö Oy:n ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen konserni- ja omistusrakenteiden kehittämisestä. Selvityksen on kunnan toimeksiannosta laatinut Inspira Oy. Selvitys on valmistunut lokakuussa 2021 ja loppuraportti on esitelty valtuustolle 1.12.2021.

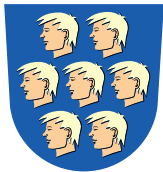
Sähkö Oy:n omistusjärjestelyjen vaihtoehdot

Nurmijärven Sähkö Oy:n osalta selvityksessä tarkasteltiin, voidaanko Nurmijärven Sähkö Oy:n konserni- ja omistusrakennetta muuttaa kuntakonsernin kokonaisedun kannalta optimaalisemmaksi, millaisia kunnan konserniomistusten realisoinnin mahdollisuuksia optimoidulla konserni- ja omistusrakenteella voidaan saavuttaa, ja mitkä ovat realisoinnin taloudelliset vaikutukset kunnalle.

Konserniselvityksessä on tunnistettu Nurmijärven Sähkö Oy:n omistusrakenteiden kehittämisen kannalta seuraavat vaihtoehdot:

0. Jatketaan nykyrakenteella
1. Yhdistetään sähkö ja vesi
2. Eriytetään liiketoiminnot omiin yhtiöihin (sähkökauppa, lämpö, energiatuotanto, sähkönsiirto jo tytäryhtiönä)
3. Myydään Nurmijärven Sähkö Oy kokonaan
4. Irrotetaan Lämpö omaksi tytäryhtiöksi, jonka jälkeen myydään Lämpö kokonaan
5. Irrotetaan Lämpö omaksi tytäryhtiöksi, jonka jälkeen myydään Lämmöstä vähemmistö-osuus
6. Myydään Sähkönsiirtoyhtiö kokonaan tai osa siitä
7. Luovutaan sähkönsiirtoyhtiöstä kokonaan

Konserniselvityksessä realistisimmiksi vaihtoehdoiksi Nurmijärven Sähkö Oy:n omistusrakenteiden kehittämiseksi tunnistettiin Sähkön ja Veden yhdistämisen lisäksi kaukolämpöliiketoiminnan vähemmistöosuuden myynti ja sähkönsiirtoyhtiöstä kokonaan luopuminen.

Esitys jatkotoimenpiteiksi

Konserniselvityksen jatkotoimenpiteiden valmistelua on tehty kunnan viranhaltijatyönä samanaikaisesti omistajapoliittisten linjausten valmistelun kanssa. Omistajapoliittisissa linjauksissa kunnan omistajana tulee luoda näkemys siitä, missä Nurmijärven Sähkö Oy:n liiketoiminnoissa halutaan olla mukana ja mistä voidaan mahdollisesti luopua joko kokonaan tai osittain.

Konserniselvityksen jatkotoimenpiteitä valmistellut työryhmä on päättänyt konserniselvityksessä esitetyistä vaihtoehtoista esittämään päättäjille vaihtoehtoa, jossa Nurmijärven Sähkö Oy:n kaukolämpöliiketoiminta yhtiötettäisiin ja kaukolämpöyhtiöstä myytäisiin vähemmistöosuus.

Vähemmistöosuuden myyntiä puoltaisi se, että markkinatilanne on viime aikoina ollut otollinen kaikenlaisille energiapoliittisille ja arvostustasot ovat nousseet merkittävästi viime vuosina. Vähemmistöosuuden myynnillä yhtiöön voitaisiin saada ulkopuolista teollista ja/tai liiketoiminnallista osaamista täydentämään jo olemassa olevia osaamisia. Osaomistuksen myynti tukisi myös kuntaomistajan liiketoimintariskin jakamista. Mahdollisen vähemmistöosuuden myynnissä kunnan tulee varmistaa laadittavalla osakassopimuksella enemmistöomistajan päätösvallan ja vaikuttamismahdollisuuksien säilyminen yhtiön päätöksentekoon.

Taloudelliset vaikutukset

Kaukolämpöliiketoiminnan vähemmistöosuuden myynnillä olisi kunnalle merkittävä kertaluonteinen taloudellinen vaikutus. Kaukolämpöliiketoiminnan osalta selvityksessä on todettu, että energiayhtiöiden arvostustasot ovat tällä hetkellä korkealla ja koko lämmön velaton arvo on kokoluokkaa 70–100 MEUR viimeaikaisten kauppojen arvostuskertoimiin perustuen. Myös vähemmistöosuuksista on viime aikoina maksettu korkeita hintoja.

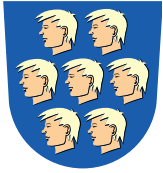
Omistamisen tehostaminen ja omaisuuden realisointi on yksi osa kunnan NUUKA – Nurmijärven kestävä kasvun ohjelmaa. Tarpeettoman omaisuuden realisoinnilla ja konsernirakenteessa tehtävillä järjestelyillä haetaan taloudellista ja toiminnallista hyötyä.

Kunnan nopean velkaantumisen taustalla on vaikuttanut erityisesti tulorahoituksen riittämättömyys vallitsevaan investointitasoon nähden. Kunnan mittava investointiohjelma ja käyttötalouden pysyvä rahoitusvaje edellyttävät kunnan tulosrahoituspuhjan vahvistamista lähivuosien aikana. Kuntaomistajan kannalta kaukolämmön vähemmistöosuuden myynnillä olisi mahdollista vahvistaa merkittävästi kunnan tulopohjaa ja omaisuuden realisointi on vaihtoehto veronkorotusten toteuttamiseen.

Vähemmistöosuuden myynnistä saatavilla rahoilla rahoitettaisiin kunnan tulevia investointitarpeita ja vähennettäisiin kunnan velkaantumista.

Saadut lausunnot

Nurmijärven Sähkö Oy:n hallitus on antanut lausuntonsa työryhmän esityksestä. Yhtiön hallituksen näkemyksenä lausunnossa todetaan, että lämpöliiketoiminnassa ei ole sellaisia merkittäviä kehityshankkeita, joihin tarvittaisiin ulkopuolisen omistajan osaamista. Lisäksi lausunnossa

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 39 14.02.2022
§ 13 28.02.2022

todetaan, että lämpöliiketoiminta on myös yhtiölle erittäin kannattavaa ja kassavirran näkökulmasta tuottavaa liiketoimintaa.

Edellä mainituilla perusteilla Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen kanta on, että lämpöliiketoiminnasta ei ole järkevää myydä vähemmistöosuksiakaan. Lämpöliiketoiminta voidaan kuitenkin myöhemmin yhtiöittää, mikäli se on liiketoiminnan kannalta tarkoituksenmukaista. Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen antama lausunto on päätöksen liitteenä.

Asian jatkokäsittely

Mikäli valtuusto päättää käynnistää valmistelut kaukolämpöliiketoiminnan vähemmistöosuuden myymiseksi, niin seuraavassa vaiheessa on tarkoitus toteuttaa markkinakartoitus kiinnostuneista toimijoista, kaupan toteuttamisvaihtoehtoista ja muista kaupan ehdoista. Vähemmistöosuuden myynti on riippuvainen markkinatilanteen kehittymisestä. Vasta tarkemman valmistelun jälkeen kunnanvaltuusto voi omistajana arvioida onko vähemmistöosuudesta luopuminen perusteltua kunnan kokonaisedun kannalta.

Liitteet

Liitteenä konserniselvityksen loppuraportti ja Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen 20.12.2021 antama lausunto työryhmän esityksestä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että kunta omistajana päättää käynnistää valmistelut Nurmijärven Sähkö Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan yhtiöittämiseksi ja kaukolämpöyhtiön vähemmistöosuuden myymiseksi.

Perustelut: Markkinatilanne on viime aikoina ollut otollinen kaikenlaisille energiajärjestelyille ja arvostustasot ovat nousseet merkittävästi viime vuosina. Vähemmistöosuuden myynnillä yhtiöön voitaisiin saada ulkopuolista teollista ja/tai liiketoiminnallista osaamista täydentämään jo olemassa olevia osaamisia. Osaomistuksen myynti tukisi myös kuntaomistajan liiketoimintariskin jakamista. Kuntaomistajan kannalta kaukolämmön vähemmistöosuuden myynnillä olisi mahdollista vahvistaa merkittävästi kunnan tulopohjaa ja vähentää veronkorotuspaineita.

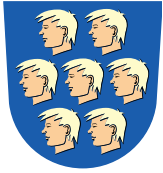
Kunnanvaltuusto antaa omistajan kannanoton mahdollisen vähemmistöosuuden myyntiin toteutettavien tarkempien selvitysten jälkeen.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Käsittely

Arto Hägg ilmoitti esteellisyydestä (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon. Juhani Vuorisalo liittyi kokoukseen Arto Häggin tilalle.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 39 14.02.2022
§ 13 28.02.2022

Maiju Tapiolinna teki Mustosen, Raekannaksen, Lepolahden, Kalliokosken ja Örlingin kannattamana muutosesityksen, että Nurmijärven Sähkö Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan osalta jatketaan nykyrakenteella. Puheenjohtajan tiedustellessa kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että Nurmijärven Sähkö Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan osalta jatketaan nykyrakenteella.

Arto Hägg poistui esteellisenä (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Valtuusto 28.02.2022 § 13
209/00.01.00.03/2022

Esitys

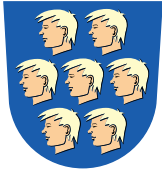
Kunnanvaltuusto päättää, että Nurmijärven Sähkö Oy:n kaukolämpöliiketoiminnan osalta jatketaan nykyrakenteella.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Liitteet

Liite[10] Nurmijärvi konserniselvitys 8.10.2021_loppuraportti
Liite[11] Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen lausunto kunnalle

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnan yhtiöittäminen 1.1.2023 alkaen

Kunnanhallitus 14.02.2022 § 40

Vuoden 2021 talousarviossa valtuusto on asettanut yhdeksi sitovaksi tavoitteeksi kunnan omistamisen tehostamisen. Valtuuston asettaman tavoitteen toteuttamiseksi kunnassa toteutettiin vuonna 2021 konserniselvitys Nurmijärven Sähkö Oy:n ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen konserni- ja omistusrakenteiden kehittämisestä. Selvityksen on kunnan toimeksiannosta laatinut Inspira Oy. Selvitys on valmistunut lokakuussa 2021 ja loppuraportti on esitelty valtuustolle 1.12.2021.

Nurmijärven Vesi-liikelaitoksen osalta selvityksessä on arvioitu vaihtoehtoina:

- nykytoimintamuotoa eli vesiliikelaitosta
- kunnan omaa vesihuolto-yhtiötä
- vesihuollon liittämistä kuntakonsernin jo olemassa olevaan tytäryhtiöön, Nurmijärven Sähkö –osaakeyhtiöön.

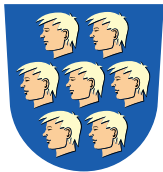
Konserniselvityksessä on käyty läpi eri toimintamallivaihtoehtojen hyödyt ja haitat sekä vaikutukset yhtiön ja kuntakonsernin toimintaan. Selvitykseen sisältyy myös taloudelliset mallinnukset vesihuollon toiminnasta yhtiömuodossa. Konserniselvityksen raporttiin sisältyy nykytilakuvaus, vesihuoltolaitoksen yhtiöittämisen läpikäynti, eri vaihtojen arviointi, taloudellinen mallinnus Nurmijärven Vesi -liikelaitokselle ja Nurmijärven Vesi -osaakeyhtiölle sekä johtopäätökset.

Työryhmän esitys

Selvityksen valmistumisen jälkeen konserniselvityksen jatkotoimenpiteiden valmistelua on jatkettu kunnan viranhaltijatyönä samanaikaisesti omistajapoliittisten linjausten valmistelun kanssa. Kunnan omistajapoliittisten linjausten mukaisesti valmistelussa on lähdetty siitä, että vesihuolto on kunnalle strategisesti tärkeä omistus ja perusinfrastruktuuria, jonka tulee säilyä julkisessa omistuksessa ja kunnan täydessä määräysvallassa.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen osalta konserniselvityksen jatkotoimenpiteitä valmistellut työryhmä on päättänyt esittämään päättäjille vaihtoehtoa, jossa Nurmijärven Vesi-liikelaitos yhtiöitettäisiin 1.1.2023 alkaen Nurmijärven Sähkö Oy:n tytäryhtiöksi.

Perustettava yhtiö pidetään Nurmijärven Sähkö-konsernin 100 % omistuksessa ja sitä kautta edelleen kunnan omistuksessa ja täydessä määräysvallassa. Perustettavan yhtiön sijoittuminen Sähkö Oy:n konserniin tarjoaisi mahdollisuuden sähkön ja veden synergiahyötyihin ja mahdollistaa yhtiöiden välillä konserniavustuksen käyttämisen, mikäli Nurmijärven Vesi Oy:n tulos painuisi tappiolliseksi.

Yhtiöittämisen toiminnalliset vaikutukset

Yhtiöittämistä puoltavat yhtiöittämisestä saatavat toiminnalliset hyödyt. Toiminnallisina hyötyinä raportissa on tuotu esille, että osakeyhtiö on yleinen vesihuoltolaitoksen organisointimuoto ja malli sopii hyvin vesihuoltoon. Yhtiömuotoisessa toiminnassa saavutettavia hyötyjä olisivat muun muassa nopeampi ja joustavampi päätöksenteko sekä ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden turvaaminen. Vesihuollon ja kunnan välisen yhteistyön tulee olla osakeyhtiömuodossakin tiivistä kaavoituksen ja kunnallistekniikan kanssa.

Vesihuoltolaitoksia ohjaa hallintomallista riippumatta vesihuoltolaki. Mahdollisen yhtiöittämisen jälkeenkin Nurmijärven kunnalle jäisi merkittävä rooli kunnan vesihuoltoa koskevissa asioissa. Kunta päättäisi jatkossakin vesihuoltolaitoksen toiminta-alueet. Perustettavan yhtiön 100 % omistajana kunta linjaisi, ohjaisi ja valvoisi yhtiön toimintaa siten, että sen toiminta vastaisi kunnan sille asettamia tavoitteita. Omistajana kunta edellyttäisi yhtiöltä kunnan omistajapolitiittisten linjausten ja konserniohjeen noudattamista sekä omistajan ennakonäkemyksen tiedustelua ennen kunnan tai yhtiön kannalta merkittäviä päätöksiä.

Taloudelliset vaikutukset kuntaomistajalle

Yhtiöittämisessä Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen käyttötalous ja investoinnit poistuvat peruskunnan taloudesta. Kunnan talouteen vaikuttaa jatkossa vain osakeyhtiön maksama vuotuinen omistajatuloutus.

Yhtiöittäminen toteutettaisiin liiketoimintakauppana, jossa kunta myy vesihuoltoliiketoiminnan sekä liiketoimintaan liittyvät omaisuuserät perustamalleen vesihuoltoyhtiölle käyvällä arvolla, joka perustuu vesihuoltolaitoksen arvonmääritykseen. Liiketoimintakauppaa puoltavat kunnan saama kirjanpidollinen myyntivoitto sekä vesihuoltoyhtiön alhainen verotettava tulo.

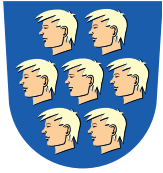
Liiketoimintakauppaa varten Nurmijärven Veden arvo määriteltiin ns. teknisen nykikäyttöarvon menetelmällä. Vesihuoltolaitoksen tekniseksi nykikäyttöarvoksi eli kauppahinnaksi saatiin 82,3 milj. euroa. Omaisuuden tasearvo on 54,7 milj. euroa, jolloin kunnalle syntyy liiketoimintakaupasta arviolta 29 milj. euron kirjanpidollinen myyntivoitto.

Kirjanpidollisesta myyntivoitosta kunnan on mahdollista tehdä esimerkiksi investointivarausta tulevia investointeja varten, mikä helpottaa kunnan taloutta tulevina vuosina. Omistajan näkökulmasta vesiyhtiön vuotuinen tuloutus omistajalle voidaan säilyttää nykytasolla ja sen määrää on mahdollista tulevaisuudessa säätää.

Perustettavan yhtiön taloudellinen mallinnus

Konserniselvitykseen on sisällytetty perustettavan Nurmijärven Vesi Oy:n taloudellinen mallinnus (tuloslaskelma, kassavirrat, tasetarkastelu). Yhtiöittäminen korostaa vesihuoltolaitoksen toiminnan ohjaamista liikelatoudellisin perustein, mikä edesauttaa pitkän aikavälin taloussuunnittelua.

Perustettava yhtiö on normaalia liiketoimintaa harjoittava yhtiö, joten se on tekemästään tuloksestaan verovelvollinen. Yhtiö joutuu siis maksamaan tuloksestaan veroa, mutta yhtiön käyttöomaisuuden arvo nousee liiketoimintakaupassa vastaamaan sen todellista arvoa, mikä

vähentää maksettavan veron määrää. Perustettavan yhtiön verotettavan tuloksen muodostumiseen voidaan vaikuttaa sekä taksoilla, yhtiön poistopohjan laajenemisella, että omistajalle maksettavalla tuloutuksella. Järjestelyn yhteydessä maksettavan varainsiirtoveron määrä on varsin pieni, eikä sillä ole taloudellista merkitystä.

Selvityksessä on arvioitu myös yhtiöittämisen vaikutusta veden taksoihin ja selvityksen perusteella yhtiöittämisestä ei aiheudu ylimääräistä korotuspainetta veden taksoihin. Taloudellisen mallinnuksen mukaisesti yhtiössä tilikauden ylijäämä säilyy positiivisena koko tarkastelujakson vuoteen 2030 saakka. Mallinnuksessa on tarkasteltu myös vaihtoehtoa, jossa veden ja jäteveden taksoja ja perusmaksuja nostettaisiin vain inflaatio-oletuksen verran vuosittain ja myös tässä tarkastelussa tilikauden ylijäämä säilyy positiivisena. Laaditun taloudellisen mallinnuksen perusteella yhtiön ei tarvitsisi tehdä kuin kustannusten nousua vastaavia hinnankorotuksia, jotta yhtiön tulos säilyisi positiivisena ennustejaksolla.

Vaikutukset henkilöstöön

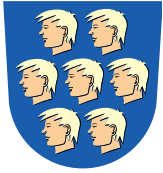
Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnan yhtiöittämisessä henkilökunta siirtyy perustettavaan yhtiöön liikkeenluovutuksen kautta ns. vanhoina työntekijöinä. Liikkeenluovutuksessa luovutushetkellä voimassa olevien työsuhteiden oikeudet ja velvollisuudet sekä näiden työsuhteiden työsuhte-etuudet siirtyvät luovutuksensaajalle. Työehtosopimuksina yhtiössä noudatetaan sen työnantajajärjestön solmimia työehtosopimuksia, joihin yhtiö on liittynyt. Työehtosopimusta ei voida kesken sopimuskauden vaihtaa vaan luovuttajaa sitova työehtosopimus pysyy luovutuksensaajaa velvoittavana koko jäljellä olevan sopimuskauden. Kuntien ja kuntayhtymien kokonaan omistama osakeyhtiö voi ottaa eläkevakuutuksen Kevasta, jolloin eläke-etuudet säilyvät vähintään kunnallisella tasolla.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisestä on käyty yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut 7.12.-21.12.2021 välisenä aikana. Varsinainen liikkeen luovutusta koskeva yhteistoimintamenettely käydään mahdollisen periaateratkaisun jälkeen, ennen yhtiöittämistä tai liikkeenluovutusta koskevia lopullisia päätöksiä.

Saadut lausunnot

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta ja Nurmijärven Sähkö Oy:n hallitus ovat antaneet lausuntonsa vesihuollon yhtiöittämisestä.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta on lausunnossaan todennut, että vesihuoltolaitoksen yhtiöittäminen tavalla, jossa omistus pysyy kokonaisuudessaan kunnalla, voisi olla toteutuskelpoinen kehitysvaihtoehto. Johtokunnan mielestä selkein ja varmin tapa säilyttää kunnan 100 % omistus vesihuoltolaitokseen on jatkaa liikelaitoksena tai perustaa itsenäinen vesiyhtiö. Johtokunnan lausunnossa on tuotu esille yhtiöittämiseen liittyviä toiminnallisia vaikutuksia ja otettu kantaa malliin, jossa yhtiö perustettaisiin Nurmijärven Sähkö Oy:n tytäryhtiöksi. Yhteenvetona lausunnosta voidaan todeta, että Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunnan mielestä vesihuoltolaitoksen toiminnalle vaikuttaisi olevan hyötyä yhtiöittämisestä, mutta tämä tulisi toteuttaa omana vesiyhtiönä. Nurmijärven Sähköön yhdistymiseen liittyvät hyödyt vaikuttavat

olevan melko pieniä ja niiden toteutuminen epävarmaa. Omana vesiyhtiönä saadaan käyttöön yhtiöittämiseen liittyvät hyödyt, mutta vältetään riskejä, joita liittyy sähköyhtiöön yhdistämiseen.

Nurmijärven Sähkö Oy:n hallitus on lausunnossaan todennut, että vesilaitos voidaan yhtiöittää ja yhdistää Nurmijärven Sähkö Oy:n tytäryhtiöksi, mikäli tämän todetaan olevan taloudellisesti ja synergiaetujen näkökulmasta järkevää. Synergiahyötyjä on olemassa esim. asiakaspalvelussa, tietojärjestelmissä, asentajatöissä ja päivystystehtävissä. Näiden synergioiden realisoituminen vaatii pitkäjänteistä tekemistä. Asia on kuitenkin puhtaasti omistajan päätös, ja hallituksen näkökulmasta molemmat vaihtoehdot ovat hyväksyttävissä.

Liitteet

Päätöksen liitteenä on konserniselvityksen loppuraportti sekä Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunnan 8.12.2021 ja Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen 20.12.2021 antamat lausunnot.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. kunnanvaltuusto päättää edellä selostusosassa todetuilla perusteilla käynnistää valmistelut Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämiseksi.
2. Nurmijärven Vesi -osakeyhtiö muodostetaan Nurmijärven Sähkö Oy:n 100 % omistamaksi tytäryhtiöksi.
2. yhtiöittämisen aikataulullisena tavoitteena on, että perustettava yhtiö aloittaa toimintansa 1.1.2023 lukien.
3. kunnanvaltuusto tekee yhtiöittämistä koskevat päätökset tarkemman valmistelun jälkeen.

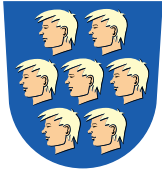
Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Käsittely

Arto Hägg oli esteellinen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) osallistumaan asian käsittelyyn ja päätöksentekoon. Juhani Vuorisalo osallistui kokoukseen Arto Häggin tilalle.

Maiju Tapiolinna teki Maijalan, Lepolahden, Mustosen ja Örlingin kannattamana muutosesityksen, että Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintaa jatketaan nykyrakenteen mukaisesti. Puheenjohtajan tiedustellessa kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä, joten kunnanhallitus hyväksyi esityksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintaa jatketaan nykyrakenteen mukaisesti.

Arto Hägg oli poissa esteellisenä (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) asian käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Asian käsittelyn aikana pidettiin tauko klo 16.54–17.08.

Valtuusto 28.02.2022 § 14
208/00.01.00.02/2022

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää, että Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toimintaa jatketaan nykyrakenteen mukaisesti.

Käsittely

Sirkka Rousu teki Maiju Tapiolinnan ja Virpi Rädyn kannattamana seuraavan muutosesityksen ”Kunnanvaltuusto päättää käynnistää valmistelut Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisessä. Kunnanvaltuusto tekee yhtiöittämistä koskevat päätökset erikseen tämän tarkemman valmistelun jälkeen.”

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto ei ole asiasta yksimielinen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestusehdotuksen:

JAA = kunnanhallituksen esitys
EI = Sirkka Rousun esitys

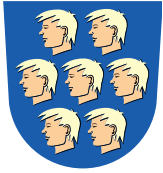
Äänestyksen tulos:

JAA 16 ääntä
EI 35 ääntä

Äänestyksen tuloksena kunnanvaltuusto hyväksyi Sirkka Rousun esityksen äänin 16–35. Äänestysluettelo on päätöksen liitteenä.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti käynnistää valmistelut Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen yhtiöittämisessä. Kunnanvaltuusto tekee yhtiöittämistä koskevat päätökset erikseen tämän tarkemman valmistelun jälkeen.

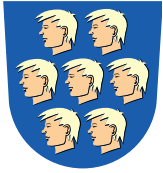

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 40	14.02.2022
§ 14	28.02.2022

Liitteet

Liite[12]	Nurmijärvi konserniseelvitys 8.10.2021_loppuraportti
Liite[13]	Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen lausunto kunnalle
Liite[14]	Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunnan lausunto liittyen Nurmijärven kunnan konserniseelvitykseen (8.12.2021 § 52)
Liite[15]	Äänestys 1.

Nurmijärven kunnan omistajapoliittiset linjaukset

Kunnanhallitus 14.02.2022 § 41

Vuoden 2021 talousarvion sitovissa tavoitteissa valtuusto on määritellyt yhdeksi tavoitteeksi kunnan omistamisen tehostamisen. Tavoitteeksi on asetettu, että kunnan omistajaohjauksen ja päätöksenteon tueksi kunnalle laaditaan omistajapoliittiset linjaukset -periaateasiakirja sekä merkittävälle konserniyhteisöille säännöllisesti seurattavat omistajatavoitteet.

Omistamisen tehostamiseen liittyy myös arviointi konserniomistusten realisoinnin mahdollisuuksista sekä luopuminen sellaisista omistuksista, joiden strateginen merkitys kunnalle on vähäinen tai luopuminen omistuksista silloin, kun se on strategisesti tai taloudellisesti perusteltua.

Nurmijärven kunnan omistajapoliittisissa linjauksissa määritellään toimintaympäristön muutokset huomioiden kunnan omistamisen periaatteet, mitä kunta omistaa, millaisia kehittämistavoitteita omistuksille asetetaan sekä miten kunnan omistajapolitiikkaa hoidetaan. Omistajapoliittiset linjaukset määritellään seuraaville kunnan omistuksille:

- kunnan omaisuuserät (maaomaisuus, rakennusomaisuus, kiinteät rakenteet ja laitteet sekä sijoitukset)
- liikelaitokset
- tytäryhtiöt
- osakkuusyhtiöt
- kuntayhtymät

Omistajapoliittiset linjaukset on tarkoitettu ohjeeksi kunnan päätöksentekijöille ja henkilöstölle sekä tytäryhteisöille yksittäisten päätösten tueksi. Tytäryhteisöille asetetaan omistajapoliittisissa linjauksissa toimintaa kuvaavat tavoitteet ja mittarit, joita tarkennetaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä. Omistajapoliittisiin linjauksiin sisältyy myös kuntalain edellyttämät omistajaohjauksen periaatteet. Omistajapoliittiset linjaukset on valmisteltu vuoden 2021 aikana yhteistyössä kunnan tytäryhtiöiden kanssa.

Esittelijä

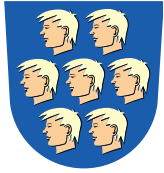
Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy Nurmijärven kunnan omistajapoliittiset linjaukset liitteen mukaisesti.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Käsittely

Arto Hägg oli esteellinen (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) osallistumaan asian käsittelyyn ja päätöksentekoon Nurmijärven Sähkö Oy:n ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen osalta.

Omistajapolitiittisista linjauksista käsiteltiin ensin liikelaitosten osalta Nurmijärven Vesi -liikelaitos ja tytäryhtiöistä Nurmijärven Sähkö Oy -konserni.

Liikelaitokset / Nurmijärven Vesi -liikelaitos s. 10–11:

Hyväksyttiin niillä muutoksilla, jotka kunnanhallitus teki edellä 40 §:n käsittelyssä koskien Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminnan yhtiöittämistä 1.1.2023 alkaen.

Tytäryhtiöt / Nurmijärven Sähkö Oy -konserni s. 14–15:

Hyväksyttiin niillä muutoksilla, jotka kunnanhallitus teki edellä 39 §:n käsittelyssä koskien Nurmijärven Sähkö Oy:n omistusjärjestelyitä kaukolämpöliiketoiminnan osalta.

Tytäryhtiöt / Nurmijärven Kodit Oy s. 16–17:

Harri Lepolahti teki Tapiolinnan ja Pispalan kannattamana seuraavan muutosesityksen - kohtaan Näkemys pidemmän aikavälin taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista lisätään seuraava teksti: "Nurmijärven Kodit edistää Nurmijärvellä asumisen yhdenvertaisuutta.

Ikääntyneiden ja erityisryhmien asumisratkaisujen kehittäminen edellyttää kunnalta vahvaa sitoutumista ja tehtävä sopii Nurmijärven Kodeille. Nurmijärven kodit tarjoaa monipuolisia ja esteettömiä asumismahdollisuuksia ikääntyvien ja muiden erityisryhmien tarpeisiin."

sekä
- kohdasta Kannanotto omistamiseen ja näkemys omistuksen kehittämisvisiosta poistetaan sana "palvelutalojen" lauseesta "Yhtiöön perustoimintaan kuulumattomien palvelutalojen sekä liike- ja toimitilojen omistamisen ja hallinnoinnin osalta selvitetään vaihtoehtoisia omistus- ja organisointimalleja."

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosesitys, joten pidetään nimenhuutoäänestys siten, että

esittelijän pohjaesitys = JAA

Lepolahden muutosesitys = EI

Äänestyksen tulos

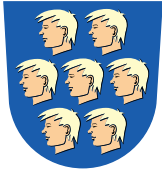
JAA 8 (Hägg, Kalliokoski, Maijala, Mattila, Mustonen, Raekannas, Örling, Vaulamo)

EI 3 (Lepolahti, Pispala, Tapiolinna)

Kunnanhallitus hyväksyi esittelijän pohjaesityksen.

Kiinteistö Oy Klaukkalan Säästökeskus s. 22:

Arto Hägg teki Mustosen, Kalliokosken, Mattilan, Örlingin, Raekannaksen, Vaulamon, Tapiolinnan, Lepolahden ja Maijalan kannattamana muutosesityksen, että sivulta 22 poistetaan lause "Kiinteistön kunto on kriittisen huono ja". Puheenjohtajan tiedustellessa asiaa, kukaan ei vastustanut asiaa, joten kunnanhallitus hyväksyi Häggin muutosesityksen yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle, että se hyväksyy Nurmijärven kunnan omistajapolitiittiset linjaukset seuraavin muutoksin:

Liikelaitokset / Nurmijärven Vesi -liikelaitos s. 10–11 (poistetaan yliviivatut tekstit):

Kunta vastaa vesihuoltolain mukaisesti vesihuollon järjestämisestä ja kehittämisestä alueellaan sekä vahvistaa vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen.

Nurmijärven Vesi -liikelaitos vastaa vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena toiminta-alueellaan talousveden hankinnasta ja jakelusta sekä jätevesien poisjohtamisesta ja puhdistamisesta.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan

Liikelaitoksen toiminnan tavoitteena on järjestää vesihuoltolain mukainen vesihuolto taloudellisesti ja kilpailukykyisesti sekä turvata toimintavarmuus ja pohjaveden laatu.

Kannanotto omistamiseen ja näkemys omistuksen kehittämisvisiosta

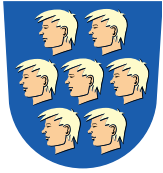
Vesihuolto on kunnalle strategisesti tärkeä omistus ja perusinfrastruktuuria, jonka tulee säilyä julkisessa omistuksessa.

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen toiminta yhtiöitetään 1.1.2023 alkaen Nurmijärven Sähkö Oy:n tytäryhtiöksi. Yhtiö pidetään Nurmijärven Sähkö-konsernin 100 % omistuksessa ja sitä kautta edelleen kunnan omistuksessa ja täydessä määräysvallassa.

Kunta omistajana asettaa jatkossa Nurmijärven Vesi Oy:lle erilliset omistajatavoitteet, koska vesihuolto on osa kunnan strategisesti tärkeää perusinfrastruktuuria. Tavoitteet on laadittu siten, että ne soveltuvat myös yhtiömuotoiseen toimintaan.

Näkemys pidemmän aikavälin taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista (yhtiö 1.1.2023 alkaen)

- ~~Yhtiön~~ Liikelaitoksen tulee huolehtia vesihuollon toimintavarmuuden parantamisesta ja veden riittävyydestä. Yhtiön tulee huolehtia jäteveden poisjohtamisesta ja puhdistamisesta viranomaisen vaatimusten mukaisesti.
- ~~Yhtiö~~ Liikelaitos varautuu saneeraustarpeeseen siten, että verkoston korjausvelka on hallinnassa ja pidemmällä aikavälillä korjausvelka vähenee.
- Hinnoittelu perustuu omakustannushinnoitteluun siten, että hinta kattaa toiminnasta aiheutuvat pääomakulut ja käyttökulut sekä varautumisen laitosten ja verkoston uudisrakentamisesta ja saneerausinvestoinneista aiheutuviin kuluihin pitkällä aikavälillä.
- ~~Yhtiön~~ Liikelaitoksen perimien vesihuollon maksujen tulee pysyä kohtuullisina ja kilpailukykyisellä tasolla.
- Nurmijärven Vesi Oy ei-jaa-osinkoa eikä se tavoittele taloudellista ylijäämää, ellei valmistautuminen suunnitteilla oleviin investointeihin tai lakisääteisiin velvoitteisiin sitä edellytä.
- ~~Yhtiön~~ tulee hakea synergiaetuja ja toimintojen tehostumista konsernitasolla Nurmijärven Sähkö Oy:n kanssa.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 41 14.02.2022
§ 15 28.02.2022

- Yhtiö Liikelaitos toimii kiinteässä yhteistyössä kunnan maankäytön, kaavoituksen ja kunnallistekniikan sekä muiden toiminta-alueensa verkonrakentajien kanssa.

Tavoitteet, joista liikelaitoksen tulee raportoida:

- Vesi- ja jätevesimaksujen taso (vertailu alueellisesti)
- Asiakastyytyväisyys
- Tilikauden tulos
- Investointien tulorahoitus (%)
- Omavaraisuusaste (%)
- Korvaus peruspääomasta (%)
- Vesijohtoveden laatu ja toimitusvarmuus

Tytäryhtiöt / Nurmijärven Sähkö Oy -konserni s. 14–15 (poistetaan yliviivatut tekstit):

Nurmijärven Sähkö -konsernin muodostavat emoyhtiö Nurmijärven Sähkö Oy sekä emoyhtiön täysin omistama tytäryhtiö Nurmijärven Sähköverkko Oy. Nurmijärven kunnan omistusosuus konsernista on 100 %. Yhtiön tehtävänä on toimia paikallisena energiayhtiönä, joka tarjoaa asiakkailleen kilpailukykyisesti hinnoiteltua sähkönsiirtoa ja kaukolämpöä. Yhtiö toimii neljässä liiketoiminnassa; verkkoliiketoiminta, lämpöliiketoiminta, sähkönmyynti ja sähköntuotanto.

Miksi omistetaan ja mitä omistukselta odotetaan

Yhtiöllä on strateginen tehtävä elinvoiman edistämisessä, huoltovarmuudessa ja paikallisen energiainfrastruktuurin ylläpitämisessä. Yhtiön tehtävänä on rakentaa, hallinnoida ja ylläpitää toimintavarmaa ja kustannustehokasta sähkönjakelu- ja kaukolämpöverkostoa toiminta-alueellaan sekä edistää siirtymistä kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa osallistumalla päästöttömiin energiatuotantohankkeisiin silloin, kun se on taloudellisesti perusteltua.

Kunnalla on omistajana Nurmijärven Sähkö -konsernissa tuotto-odotuksena saada yhtiöstä vuosittain tuottoa sijoittamalleen pääomalle ennakoitavan ja tasaisen osinkotuoton muodossa.

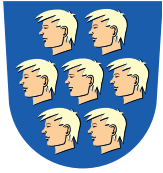
Kannanotto omistamiseen ja näkemys omistuksen kehittämisvisiosta

Nurmijärven Sähkö Oy säilyy kunnan 100 % omistamana tytäryhtiönä.

Yhtiöllä oleva sähkönjakeluverkko on kunnalle strategisesti tärkeä omistus ja perusinfrastruktuuria, jonka tulee säilyä julkisessa omistuksessa.

Kaukolämpöliiketoiminnan osalta on mahdollista eriyttää yhtiö omaksi yhtiöksi ja luopua yhtiön vähemmistöosuudesta, mikäli se on perusteltua kunnan kokonaisedun kannalta. Sähkönmyynti ei ole omistajan kannalta strateginen osa yhtiön liiketoimintaa.

Näkemys pidemmän aikavälin taloudellisista ja toiminnallisista tavoitteista

Kunnanhallitus	§ 41	14.02.2022
Valtuusto	§ 15	28.02.2022

- Nurmijärven Sähkö Oy toimii konsernina, jonka toiminta perustuu liiketoiminnallisesti kannattavaan liiketoimintaan. Mahdollisista tappiollisista liiketoiminnoista on pyrittävä luopumaan. Yhtiön palveluiden hinnoittelu perustuu siihen, että yhtiön tarvittavat investoinnit on mahdollista toteuttaa ja kuntaomistajalle voidaan maksaa kohtuullista osinkoa.
- Nurmijärven Sähkö Oy:n tavoitteena on varmistaa, että sähkön toimitusvarmuus on hyvä ja siirron hinnoittelu säilyy kohtuullisena.
- Tavoitteena on pitää konsernin pitkänajan liikevoitto kestävällä tasolla, joka mahdollistaa nykytasaisen osinkojen maksun kunnalle. Tavoitteena on saada vuosittain 6–12 % sijoitetun pääoman tuotto.
- Nurmijärven Sähkö -konserni tukee toiminnassaan kunnan ympäristötavoitteita ja päästötöntä energiantuotantoa lisätään silloin kun se on taloudellisesti kannattavaa.
- ~~Yhtiön tulee hakea synergiaetuja ja toimintojen tehostumista konsernitasolla Nurmijärven Vesi Oy:n kanssa.~~
- Yhtiö toimii kiinteässä yhteistyössä kunnan maankäytön, kaavoituksen, kunnallistekniikan ja tilapalvelujen sekä muiden toiminta-alueensa infratoimijoiden kanssa.

Tavoitteet, joista yhtiön tulee raportoida:

Taloudelliset

- Sähkön siirtohintaa (vertailu maan keskiarvoon)
- Kaukolämmön hinta
- Liiketulos
- Omavaraisuusaste
- Sijoitetun pääoman tuotto %
- Yhtiön maksamat vuosittaiset osingot

Toiminnalliset

- Kotimaisen energian osuus kaukolämmön tuotannosta

Kiinteistö Oy Klaukkalan Säästökeskus s. 22:

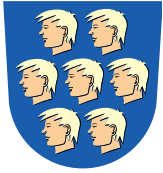
- sivulta 22 poistetaan lause ”Kiinteistön kunto on kriittisen huono ja”.

Arto Hägg oli poissa esteellisenä (hallintolaki 28.1 § 5 kohta; yhteisöjäävi, Nurmijärven Sähkö Oy:n hallituksen jäsen) osallistumaan asian käsittelyyn ja päätöksenteon ajan Nurmijärven Sähkö Oy:n ja Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen osalta klo 17.09–17.26.

Valtuusto 28.02.2022 § 15
759/00.01.02.00/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto hyväksyy Nurmijärven kunnan omistajapolitiittiset linjaukset liitteen mukaisesti.

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 41 14.02.2022
§ 15 28.02.2022

Käsittely

Harri Lepolahti esitti Sirkka Rousun ja Leni Pispalan kannattamana, että Nurmijärven Kodit Oy:n osalta viidennestä kappaleesta poistetaan sanat ”palvelutalojen sekä”, jolloin tekstiksi jää ”Yhtiöön perustoimintaan kuulumattomien liike- ja toimitilojen omistamisen ja hallinnoinnin osalta selvitetään vaihtoehtoisia omistus- ja organisointimalleja.”

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto ei ole asiasta yksimielinen, joten asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestys ehdotuksen:

JAA = kunnanhallituksen esitys

EI = Harri Lepolahden esitys

Äänestyksen tulos:

JAA 29 ääntä

EI 21 ääntä

TYHJÄ 1 ääni

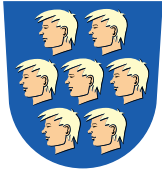
Äänestyksen tuloksena kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen äänin 29–21–1. Äänestysluettelo on päätöksen liitteenä.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi kunnanhallituksen esityksen.

Liitteet

Liite[16] Nurmijärven kunnan omistajapoliittiset linjaukset_esitys valtuustolle
Liite[17] Äänestys 2.

Valtuustotyöskentelyn pelisäännöt

Kunnanhallitus 07.02.2022 § 32

Uuden valtuustokauden alkaessa on laadittu yhdessä valtuuston kanssa kunnan valtuustotyöskentelyn pelisäännöt, joiden tavoitteena on edistää vaikuttavaa ja toimivaa johtamista sekä lisätä avoimuutta valtuustotyöskentelyssä.

Hyvä valtuustotyöskentely perustuu luottamukseen, avoimuuteen ja valtuustoryhmien väliseen yhteistyöhön. Valtuustotyöskentelyn pelisäännöissä valtuustoryhmät sopivat yhteisistä poliittisen johtamisen periaatteista ja menettelytavoista sekä ilmaisevat yhteisen tahtotilansa kunnan kehittämisessä valtuustokaudella 2021–2025.

Valtuusto on valmistellut valtuustotyöskentelyn pelisääntöjä valtuustoseminaarissa 1.-2.10.2021. Valtuuston ryhmätöinä käsiteltiin seuraavia teemoja:

- Valtuuston strategisen johtajuuden vahvistaminen
- Asiallisen ja rakentavan keskustelun pelisäännöt
- Valtuustotyöskentelyn kehittäminen
- Asioiden valmistelun kehittäminen
- Yhteistyön ja vuorovaikutuksen parantaminen
- Valtuuston sitoutumista vaativat asiat tällä valtuustokaudella

Valtuustoseminaarin jälkeen pelisäännöt on koottu yhteiseksi asiakirjaksi. Pelisääntöjä on käsitelty kunnanjohtajan aamupuupalavereissa ja valtuustoryhmillä on ollut mahdollisuus kommentoida pelisääntöjen luonnosversiota. Asiakirjaa on muokattu valtuustoryhmien kommenttien perusteella.

Valtuustotyöskentelyn pelisäännöt koskevat valtuustokautta 2021–2025. Asiakirjassa sovittuja periaatteita noudatetaan valtuustotyön lisäksi kaikessa kunnan luottamushenkilötoiminnassa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

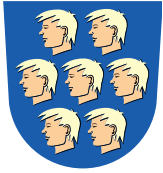
Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy valtuustotyöskentelyn pelisäännöt valtuustokaudelle 2021–2025.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 28.02.2022 § 16
149/00.01.01.00/2022

Esitys

Kunnanvaltuusto hyväksyy valtuustotyöskentelyn pelisäännöt valtuustokaudelle 2021–2025.

Käsittely

Jukka Anttila esitti Otto Suhosen kannattamana, että valtuustotyöskentelyn menettelytapoihin lisätään kolmanneksi kohdaksi "Valtuuston kyselytunnin ja kunnanjohtajan aamupuuron muistiot toimitetaan kaikille valtuutetuille".

Puheenjohtajan tiedustellessa kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä, joten valtuusto hyväksyi yksimielisesti Jukka Anttilan muutosesityksen.

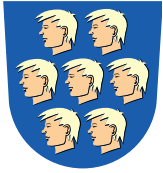
Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi esityksen siten muutettuna, että valtuustotyöskentelyn menettelytapoihin lisätään kolmanneksi kohdaksi "Valtuuston kyselytunnin ja kunnanjohtajan aamupuuron muistiot toimitetaan kaikille valtuutetuille".

Liitteet

Liite[18]

Valtuustotyöskentelyn pelisäännöt 21-25

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 1 20.01.2022
§ 24 07.02.2022
§ 17 28.02.2022

Valtuustoaloite Hinku-kunnaksi liittymisestä

Tekninen lautakunta 20.01.2022 § 1

Sirkka Rousu ym. (yht. 16 allekirjoittajaa) esittävät valtuustoaloitteessaan 11.3.2016, että kunnassa tehdään monialaisessa yhteistyössä perusarviointi kunnan edellytyksistä täyttää Hinku-kunnan peruskriteerit ja tämän perusteella valtuuston päätös Nurmijärven tahtotilasta hakea liittymistä Hinku-kunnaksi.

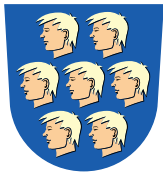
Ympäristötoimialalla on tehty jatkoselvityksiä kunnan edellytyksistä liittyä Hinku-kunnaksi valtuustoaloitteen mukaisesti sen jälkeen, kun se palautettiin uudelleen valmisteltavaksi (KV 20.6.2018 § 68). Kohti hiilineutraalia kuntaa -hankkeessa (myöh. Hinku) kunnat sitoutuvat tavoittelemaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Suomen nykyisessä hallitusohjelmassa hiilineutraaliuden tavoitevuosi on 2035. Valtuustoaloite on liitteenä 1. Asian aiempi käsittely on liitteenä 2.

Hinku-hankkeessa on yhtymäkohtia **Hiilineutraali Uusimaa** –hankkeeseen, **KUUMA-kuntien ilmasto-ohjelmaan** (KUUMA-johtokunta 10.6.2020 § 13), **MAL-sopimukseen** (KV 23.9.2020 § 59) ja **energiatehokkuussopimukseen** (KV 28.9.2016 § 77), joissa kunta on jo mukana. Kaikissa tavoitellaan päästöjen vähentämistä, esitetään toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi ja pyritään rakentamaan ylikunnallisia yhteistyökuvia. Kunta on sitoutunut parantamaan energiatehokkuuttaan 7,5 % vuosina 2017-2025 energiatehokkuussopimuksen toimintasuunnitelman mukaisesti. Nurmijärven valtuusto hyväksyi 15.12.2021 **kuntastrategian** toimintaperiaatteet. Vastuullisuus-periaatteeseen sisältyy, että kunta huomioi ympäristö- ja ilmastönäkökulmat toiminnassaan.

Sekä Hiilineutraali Uusimaa -hanketta että Hinku-verkostoa toteutetaan osana Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia -hanketta (myöh. Canemure). Kuusivuotinen Canemure-hanke loppuu vuonna 2024. Uudenmaan liitto antaa Hiilineutraali Uusimaa -hankkeessa tukea kuntien omassa tekemisessä, apua hankkeiden kehittämisessä ja neuvontaa rahoitushaussa. Hinku-verkostossa samankaltaista tukea tarjoaa Suomen ympäristökeskus (myöh. SYKE). Rahoitusmahdollisuudet ovat yhtä hyvät.

Jotta Hiilineutraali Uusimaa- tai Hinku-hankkeita voitaisiin toteuttaa onnistuneesti, tarvitaan vahvaa sitoutumista päästövähennystoimenpiteisiin kunnan johdossa ja kaikilla hallinnonaloilla. Myös asukkaiden ja alueen yritysten sitouttamiseen tulee panostaa. Lisäksi on lisättävä viestintää ja raportointia eri tahoille. Uusien hankkeiden koordinointiin tulee ohjata henkilö- ja taloudellisia resursseja.

Nurmijärven kunnan kannalta ilmastotoimia voisi olla luontevinta toteuttaa jatkossakin tiiviissä yhteistyössä naapurikuntien kanssa sekä osana Hiilineutraali Uusimaa -hanketta. Hankkeessa ovat mukana kaikki Uudenmaan kunnat.

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 1 20.01.2022
§ 24 07.02.2022
§ 17 28.02.2022

Mikä on Hinku?

Kohti hiilineutraalia kuntaa –hanke (Hinku) on Suomen ympäristökeskuksen vetämä hanke, jossa kunnat, yritykset, asukkaat ja asiantuntijat valtakunnallisesti ideoivat ja toteuttavat yhdessä ratkaisuja kasvihuonepäästöjen hillitsemiseksi. Hinku-verkoston toimintaa on toteutettu vuoden 2019 alusta yhteistyössä Kohti hiilineutraaleja kuntia ja maakuntia (Canemure) -hankkeen kanssa.

Hinku-kunnat tavoittelevat koko alueellaan 80 prosentin kasvihuonekaasupäästövähennystä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Tavoite koskee kaikkea kunnan rajojen sisäpuolella tapahtuvaa toimintaa, ei pelkästään kuntaorganisaation omia toimenpiteitä. Hinku-hankkeessa kunta innostaa ilmastotyöhön myös yrityksiä ja asukkaita.

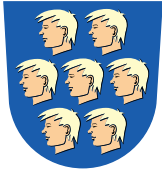
Päästökaupassa mukana olevat laitokset ovat tavoitteen ulkopuolella, mutta tavoitteeseen on sisällytetty kaukolämpö sekä sähkön käyttö, koska niiden päästöihin kunnalla ja asukkailla on hyvät vaikutusmahdollisuudet. Hankkeessa levitetään tietoa muissa kunnissa ja yrityksissä toteutetuista parhaista käytännöistä. Mukana on tällä hetkellä 81 kuntaa.

Hinku-kunnaksi ryhtyminen edellyttää, että kunta täyttää SYKE:n laatimat Hinku-kriteerit. Oheismateriaali 1 sisältää kriteerit ja arvion niiden täyttämiseen vaadituista toimista kunnassa. Kriteerien täyttäminen on mahdollista, kun Hinku-hankkeeseen sitoudutaan ja sen toimeenpanoon varataan riittävästi resursseja sekä raportoidaan kriteerien mukaisesti.

Liittyminen Hinku-hankkeeseen edellyttäisi panostusta kuntaorganisaation kaikilta hallinnonaloilta (ml. ilmastotyöryhmä), kuntalaisten ja yritysten aktivoimista, toiminnan suunnitelmallisuuden kehittämistä ja raportointia ulkopuolisille tahoille. Henkilöresursseja tarvittaisiin hankkeen koordinoimiseen ja käytännön työhön, jotta Hinku-jäsenyys saataisiin käyntiin ja toimimaan. Hinku-kuntien kokemuksia jäsenyydestä ja ilmastotyön resursoinnista on kerätty Suomen ympäristökeskuksen raportissa 20/2020 (saatavilla: <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/315400>).

Nurmijärven kunta selvitti mahdollisuuksiaan saavuttaa Hinku-hankkeen päästötavoite teettämällä Suomen ympäristökeskuksella laskelman mahdollisista päästövähennyksistä syksyllä 2020. Laskelma sisältyy oheismateriaali 1:een. Laskelmien mukaan perusennusteen (BAU) mukainen päästövähennys on 45 % vuodesta 2007 vuoteen 2030, kun mukana ovat jo vuosien 2007-2018 aikana saavutetut säästöt (yhteensä 23 %). Myös perusennusteen mukaiseen päästövähennykseen pääsemiseksi tulee tehdä nykyistä enemmän toimenpiteitä kaikilla osa-alueilla, esimerkiksi sähköistettävä autokantaa, pienennettävä rakennusten lämmönkulutusta ja tehostettava jätteiden käsittelyssä syntyvien kaasujen käsittelyä. Kuntalaiset ja alueella toimivat yritykset tulee osallistaa päästövähennyksiin. Lisäksi Hinku-tavoitteen saavuttamiseksi pitäisi teollisuudessa ja maataloudessa tehdä päästövähennyksiä. Suurimmat päästövähennykset pitäisi tehdä tieliikenteessä, sähkölämmityksessä ja kulutussähkössä.

Hinku-hankkeen mahdollisia kustannusvaikutuksia on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Suoria jäsenmaksuja tai muita kuluja ei hankkeesta ole. Välillisesti kuluja aiheuttavat tehdyt toimenpiteet. Toimintakulttuurin muuttamisen kustannuksen ja niiden tekemiseen tarvittavien resurssien

Tekninen lautakunta	§ 1	20.01.2022
Kunnanhallitus	§ 24	07.02.2022
Valtuusto	§ 17	28.02.2022

arviointi on vaikeaa. Myös tehtävissä energiatehokkuustoimenpiteissä tulee huomioida kustannusten lisäksi investointien takaisinmaksuaika saavutettujen säästöjen kautta.

Mikä on Hiilineutraali Uusimaa?

Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartan laatiminen on käynnistynyt Hinku-valtuustoaloitteen edellisen käsittelyn jälkeen, vuonna 2019. Tuolloin Uudenmaan liiton tavoitteena oli alueensa hiilineutraalisuus vuoteen 2035 mennessä. Uudenmaan maakuntavaltuusto päätti 14.12.2021 Uusimaa-ohjelman 2022-2025 hyväksyessään, että Uusimaa tavoittelee alueellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Hankkeessa ovat mukana kaikki Uudenmaan kunnat. Tavoite on vastaavanlainen kuin Hinku-hankkeessa.

Uusimaa-ohjelman mukaista ilmastotyötä linjaa ja konkretisoi Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekartta, jossa tunnistetaan työn painopisteet ja yhteiset tekemisen paikat. Vuoteen 2030 kiristetyn hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen vaatii lisätoimia, joita kartoitetaan vuoden 2022 aikana.

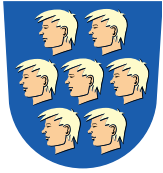
Nurmijärven kunta on antanut lausuntonsa Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekarttaan (KH 31.8.2020 § 174, oheismateriaali 2) sekä Uusimaa-ohjelmaan 2022-2025 (KH 8.11.2021 § 278, oheismateriaali 3) liittyen. Ohjelma ja tiekartta antavat viitekehyksen toimenpiteille, joita kunta voi toteuttaa kumppanuustoiminnalla Uudenmaan liiton, lähikuntien ja valtion kanssa.

Tiekarttalausunnossaan kunta totesi mm. seuraavaa: ”Hiilineutraali Uusimaa 2035 –tiekartta täydentää kunnan muita ilmastotoimia ja vahvistaa yhteistyötä kuntien, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Nurmijärven kunnan tarkoituksena on osallistua hankkeen jatkovalmisteluun. Kunta päättää tapauskohtaisesti etunsa mukaisiin, tiekarttatyön jatkovalmistelussa kehiteltäviin hankkeisiin osallistumisesta ja resursoinnista. Lisäksi Uudenmaan liiton tuki soveltuvien rahoituskanavien löytämiseksi on tärkeää.”

Kunnan lausunnossa Uusimaa-ohjelmasta todetaan mm. seuraavaa: ”Uusimaa-ohjelma 2022–2025:n luonnoksessa on kattavasti ja havainnollisesti esitetty toimia, joita kuntien tulisi edistää. Ohjelmassa on Nurmijärven nykyisen kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä ilmastomuutoksen huomioimiseksi maankäytön ja liikenteen suunnittelussa, yritysten kuntana ja lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnissa sekä sujuvan arjen luomisessa. Ohjelma antaa viitekehyksen toimenpiteille, joita kunta voi toteuttaa kumppanuustoiminnalla Uudenmaan liiton, lähikuntien ja valtion kanssa. Ohjelmassa on kattavasti esitetty rahoitusohjelmat, joilla ohjelman mukaisia hankkeita voidaan toteuttaa. Lisäksi ohjelmassa on esitetty hyvät mittarit tavoitteiden toteutumisen seurantaan.

Nurmijärven kunta toteaa, että ilmastomuutoksen torjunnan kannalta tärkeitä osa-alueita ovat liikenne- ja maankäytön suunnittelu. Tieliikenne aiheuttaa tällä hetkellä Nurmijärven alueen suurimmat hiilidioksidipäästöt. Kestävien kulkutapojen osuutta voidaan kasvattaa vain yhteistyössä Uudenmaan kuntien kanssa ja riittävin resurssein. Ilmastotyön läpileikkaavuus tulee tunnistaa koko kunnan toiminnassa.”

Uusimaa-ohjelmaan 2022-2025 ja Hiilineutraali Uusimaa 2035 -tiekarttaan voi tutustua Uudenmaan liiton sivuilla <https://www.uudenmaanliitto.fi/>.

Tekninen lautakunta	§ 1	20.01.2022
Kunnanhallitus	§ 24	07.02.2022
Valtuusto	§ 17	28.02.2022

Eteneminen asiassa

Hiilineutraali Uusimaa- ja Hinku-hankkeiden pääasiallisena erona on hankkeita koordinoiva yhteistyökumppani – Hiilineutraali Uusimaa-hankkeessa Uudenmaan liitto ja Hinku-hankkeessa SYKE. Kunnalla on hyvät kokemukset Uudenmaan liiton kanssa tehtävästä yhteistyöstä Hiilineutraali Uusimaa-hankkeessa. Tässä vaiheessa kunnan olisi resurssien käytön kannalta tarkoituksenmukaista olla mukana Hiilineutraali Uusimaa -hankkeessa, ja pyrkiä jatkossa valmisteltavan toimenpidesuunnitelman mukaisesti hallitusohjelmassa mainittuun 80 % päästövähennykseen vuoteen 2035 mennessä (vaihtoehtoisesti vuoteen 2030 mennessä). Samalla kunta toteuttaa energiatehokkuussopimuksen mukaisia toimia, KUUMA-kuntien yhteistyötä ja MAL-tavoitteita. Lisäksi kunta seuraa jatkossakin Hinku-kunnissa tehtävää ilmastotyötä.

Ilmastotyön ryhdyttämiseksi kunnalle on tarpeen perustaa ilmastotyöryhmä ja laatia toimenpidesuunnitelma yhteistyössä eri hallinnonalojen kanssa toimenpiteistä ja investoinneista, joilla kasvihuonepäästöjä vähennetään. Henkilöresursseja tulee osoittaa myös päästövähennystoimenpiteiden koordinoimiseen sekä asukkaiden ja yritysten sitouttamiseen. Toteutuneet päästövähennystoimenpiteet raportoidaan kunnanhallitukselle vuosittain. Päästövähennyksiin liittyvät projektit ja hankkeet budjetoidaan vuosittain talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Esittelijä

Tekninen johtaja

Esitys

Tekninen lautakunta toteaa, että Nurmijärven kunnan osalta Hinku-kriteerien täyttäminen on mahdollista, kun Hinku-hankkeeseen sitoudutaan ja sen toimeenpanoon varataan riittävästi resursseja sekä raportoidaan kriteerien mukaisesti.

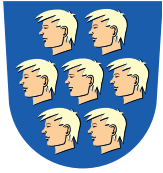
Tekninen lautakunta toteaa, että kunnan antamien lausuntojen mukaisesti kunta toteuttaa ilmastotoimia Hiilineutraali Uusimaa -hankkeen kautta edellä esittelytekstissä kuvatun mukaisesti. Lisäksi kunta seuraa jatkossakin Hinku-kunnissa tehtävää ilmastotyötä.

Tekninen lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle edellä esitetyin perustein, että kunta ei tässä vaiheessa hae liittymistä Hinku-kunnaksi.

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusaloite todetaan em. toimenpitein loppuun käsitellyksi.

Valmistelijat

alueisännöitsijä Aino Angervuori, aino.angervuori@nurmijarvi.fi,
ympäristöasiantuntija Mari Mäkelä, mari.makela@nurmijarvi.fi,
kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, jyrki.meronen@nurmijarvi.fi

Tekninen lautakunta
Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 1 20.01.2022
§ 24 07.02.2022
§ 17 28.02.2022

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 07.02.2022 § 24

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

alueisännöitsijä Aino Angervuori, aino.angervuori@nurmijarvi.fi,
ympäristöasiantuntija Mari Mäkelä, mari.makela@nurmijarvi.fi,
kunnallistekniikan päällikkö Jyrki Meronen, jyrki.meronen@nurmijarvi.fi

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 28.02.2022 § 17
40/00.02.00.02/2022

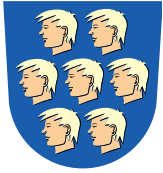
Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

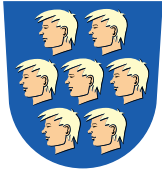
Esitys hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta	§ 1	20.01.2022
Kunnanhallitus	§ 24	07.02.2022
Valtuusto	§ 17	28.02.2022

Liitteet

Liite[19]	Liite 1 Valtuustoaloite hakea liittymistä Hinku-kunnaksi
Liite[20]	Liite 2 Valtuustoaloite Hinku-kunnaksi liittymisestä, asian aiempi käsittely (KV 20.6.2018 § 68)
Liite[21]	Julkaistava_Valtuustoaloite; Esitämme, että kunnassa tehdään monialaisessa yhteistyössä perusarviointi kunnan edellytyksistä täyttää Hinku-kunnan peruskriteerit ja tämän perusteella valtuuston päätös Nurmijärven tahtotilasta hakea liittymistä Hinku-kunnaksi

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

Vastaus valtuustoaloitteeseen liittyen alaikäisten kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumiseen

Sivistyslautakunta 16.12.2021 § 92

Nurmijärven kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen, 24.3.2021, liittyen kiusaamiseen puuttumiseen. Aloitteessa esitetään, että kuntaan perustetaan tätä varten työryhmä suunnittelemaan ja toteuttamaan sellaista toimintamallia, jolla saadaan vaikuttavuutta yhä kasvavaan ongelmaan. Ryhmän tulisi olla pysyvä ja sen toiminnalla selkeät tavoitteet ja mittarit. Ryhmän tehtäviin voitaisiin sisällyttää myös syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä tavoitteita. Ryhmä tulisi koostua viranhaltijoista ja siinä tulisi olla myös luottamushenkilöiden edustus. Työryhmässä laaditaan yhteistyössä Keusoten, poliisin ja muiden viranomaisten kanssa ohjeistus kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja luodaan selkeä, suoraviivaiset toimintamallit. Valtuustoaloite on liitteenä.

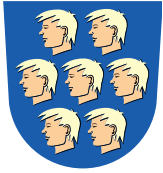
Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

Mannerheimin lastensuojeluliitto määrittelee kiusaamista ja sen seurauksia lapseen seuraavasti: Aivan tavalliset, mukavat lapset saattavat osallistua kiusaamistilanteisiin. Kiusaaminen on usein ryhmäilmiö. Se kehittyy tyypillisesti ryhmässä ja perustuu ryhmän jäsenten keskinäisiin suhteisiin. Usein kiusatun erilaisuus mainitaan kiusaamisen syyksi. Todellisuudessa erilaisuus voi olla tuotettua erilaisuutta, joka syntyy mielikuvista ja tarinoista tai jotka poikkeavat yhteisön arvostuksista esim. mielipiteidensä, vaatetuksensa tai perheen ominaisuuksien takia.

Tulee myös huomioida, että kiusaaminen koskettaa muitakin, kuin vain kiusaajaa ja kiusattua. Kun kiusaaminen tapahtuu ryhmässä, kukaan ei koe olevansa siitä vastuussa ja jokainen mahdollistaa sen, että kiusaaminen jatkuu. Kiusaaminen muodostuu pikemminkin tavaksi, jolla kiusaaja dominoi uhriaan ja varmistelee asemaansa toverijoukossa.

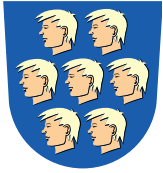
Systemaattisen, pitkäkestoisen kiusaamisen kohteeksi joutuminen on lapselle vakava kehityksellinen riski. Yhteenkuuluvuuden tunne ikätovereiden kanssa on lapselle välttämätöntä. Päiväkoti ja koulu sekä erityisesti luokka, muodostavat sosiaalisen ympäristön, johon oppilaiden kaverisuhteet keskittyvät useiden vuosien ajaksi. Nämä kaverisuhteet ovat erityisen merkityksellisiä lapsen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Lapsi kaipaa päivittäistä, positiivista vahvistusta ikätovereiltaan.

Nurmijärvi on puuttunut kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn usein eri toimenpitein. Nurmijärven kunnan varhaiskasvatuksessa ja koulutuspalveluissa on käytössä useita erilaisia toimintamalleja, jotka painottavat ennaltaehkäisyä ja vuorovaikutuksellisen toimintakulttuurin luomista, yhteisöllisyyden rakentamista, kiusaamisen vastaista työtä ja sekä kiusaamiseen puuttumista.

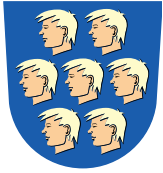
Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

- Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksesta kouluihin: Nurmijärvellä kiusaamisen ehkäisemisen ja kiusaamiseen puuttumisen toimet on kirjattu opetuksen osalta yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmaan, lukuvuosisuunnitelman osana olevaan suunnitelmaan oppilaiden suojaamiselta väkivallalta ja kiusaamiselta sekä koulukohtaisiin tarkentaviin suunnitelmiin. Näitä toteutetaan koulujen arjessa. Työn tukena on myös Opetushallituksen julkaisema opas Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa. Varhaiskasvatuksen osalta ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan suunnitelma kiusaamisen ehkäisystä ja siihen puuttumisesta.
- Varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa hyödynnetään erilaisia toimintamalleja, mm. MiniVerso, Kiva Koulu, LionsQuest, Rovaniemen vuosikello ja Hyvän mielen taitomerkki-materiaali. Näiden toimintamallien avulla pystytään vahvistamaan hyvää päiväkotij- ja koulupäivää rakentamaan säännöllisesti toteutettavia, hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevia opetuksellisia hetkiä. Näiden kaikille kohdennettujen toimintamallien lisäksi kouluissa toteutetaan kohdennettuja ryhmiä yhteistyössä opiskeluhuollon henkilöstön kanssa esim. sosiaalisten taitojen harjoittelua varten. Oppilaalla on mahdollisuus saada yksilökohtaista tukea opiskeluhuollon henkilöstöltä.
- Viime vuosina kasvat- ja opetushenkilökuntaa on koulutettu laajasti (myös osana #uuttakoulua - hanketta) positiiviseen pedagogiikkaan. Positiivinen pedagogiikka tarkoittaa sitä, että oppilaan kasvu ja oppiminen lähtee hänen vahvuuksistaan. Opetuksessa korostuu jokaisen lapsen ja nuoren arvostava kohtaaminen, vaikeuksissa auttaminen ja ennen kaikkea hyvän huomaaminen. Pedagogiikan keskiössä on luonteenvahvuuksien ja sosio-emotionaalisten taitojen arvostaminen ja opettaminen, yhtä lailla kuin perinteisen kouluaineiden opettaminen. Keskeistä on ymmärtää myönteisten tunteiden ja lämpimän vuorovaikutuksen merkitys hyvälle oppimiselle ja kasvuille. Positiivisen pedagogiikan tutkimusta ja käytännön oppeja voidaan soveltaa kaikkeen päiväkodeissa ja kouluissa sekä toisella asteella tapahtuvaan kasvat- ja opetustyöhön. Harjoitteita voidaan tehdä myös kotona, jolloin positiivinen pedagogiikka tukee perheen myönteistä tunneilmapiiriä.
- MiniVerso: Kunnan varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön MiniVerso, joka on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelukoulutuksen saanut henkilökunnan jäsen auttaa lapsia itse löytämään ratkaisuja ristiriitoihinsa. MiniVerso luo edellytykset lasten aidolle osallisuudelle riitatilanteissa. Lasta ei leimata vaan kunnioitetaan ja kuunnellaan oman riitansa ja sen ratkaisun asiantuntijana. Kasvattajien sovittelevan työotteen myötä tavoitteena on edistää lasten toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja. Ajatuksena on kasvattajien asenteiden muuttaminen niin, että ristiriitatilanteet ymmärrettäisiin tavalliseen elämään kuuluviksi ja erimielisyyksien ratkaiseminen enemmän oppimistilanteeksi kuin hankalaksi tai ikäväksi välikohtaukseksi. MiniVerso antaa riitatilanteissa mahdollisuuden lapselle muuttaa toimintatapaansa riidoissa rakentavammaksi kuin se tapa, jolla hän on aiemmin toiminut konflikteissa. Lapsi oppii sovittelevampaa käyttäytymistä vain harjoitellen ja sovittellen toistojen kautta.

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

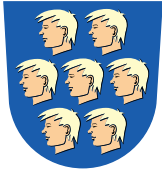
- Kummi-tunnit: Osana yhteisöllistä opiskeluhuoltoa ovat useat koulut ottaneet käyttöönsä kummitunnit, joita toteutetaan opettajan ja opiskeluhuollon toimijoiden yhteistyönä. Toimintamalliin kuuluu myös kummiluokkien opettajien konsultaatio. Kummituntien sisältönä hyödynnetään ns. Rovaniemen vuosikelloa. Hyvinvoinnin vuosikello on työkalu, joka ohjaa peruskoulujen monialaisen yhteisöllisen hyvinvointityön kokonaisuutta vuositason tasolla. Vuosikelloon sisältyvillä hyvän mielen tunneilla koko koulu harjoittelee kuukausittain vaihtuvien teemojen mukaisesti mielen hyvinvointiin, sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja elämänhallintaan liittyviä taitoja. Teematunneilla voidaan käsitellä myös monia sellaisia huolenaiheita, joihin olisi hyvä tarttua varhain. Hyvinvoinnin vuosikellon teematunneilla työskentely on ratkaisuihin ja voimavarojen löytämistä. Toimintamallissa pyritään siihen, että kaikki kouluyhteisöön kuuluvat ymmärtävät olevansa vastuussa kouluyhteisön ilmapiiristä.
- Lions Quest: Elämisen taitoja - Lions Quest -ohjelma antaa kouluille ja kasvattajille käytännön työkaluja oppilasryhmien ryhmäytymiseen ja elämisen taitojen harjoitteluun. Koulutuksessa osallistujia valmennetaan käyttämään toiminnallisia ja kokemuksellisia työtapoja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten itseluottamusta, tunne-, vuorovaikutus- ja päätöksentekotaitoja, hyvinvointiosaamista ja samalla edistetään oppimista.
- Koulunuorisotyö: Koulunuorisotyötä tehdään hankerahoituksella palkattujen, opetukseen sitomattomien aikuisten ja koulun muiden ammattilaisten kanssa tiiviissä yhteistyössä. Nuorisotyöntekijä on kouluyhteisön toimintaa tukeva ammattilainen ja turvallinen aikuinen. Koulunuorisotyöllä vahvistetaan mm. nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Sitouttavan kouluyhteisötyön hanke: Osa opetus- ja kulttuuriministeriön kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmasta. Hyvinvointi ja myönteinen koulukulttuuri ovat olennaisia tärkeitä kiusaamisen ennaltaehkäisemisessä. Koulunkäyntiin sitouttamisella ehkäistään ja vähennetään kiusaamista. Hankkeessa luodaan käytänteitä, joilla ennaltaehkäistään poissaoloja ja tuetaan oppilaiden kiinnittymistä kouluun. Hankeavustuksen avulla kuntaan on palkattu kaksi kouluvalmentajaa, joiden tehtävä on yhdessä koulunuorisotyöntekijöiden, opiskeluhuollon toimijoiden ja opetushenkilökunnan kanssa ennaltaehkäistä kiusaamista, yksinäisyyttä ja poissaoloja sekä edistää yhteisöllisyyttä ja hyvää ryhmähenkeä.
- Kaikille yhteinen koulu -hanke: Kunta osallistuu Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan oppimisen tuen ja inklusion kehittämishankkeeseen Kaikille yhteinen koulu, jossa on tavoitteena oppimisen tuen rakenteen muutos kohti kaikille yhteistä koulua, jolloin oppilas saa oikea-aikaista sekä riittävää tukea omassa lähikoulussaan ja henkilöstöllä on valmiuksia erilaisten oppijoiden kohtaamisessa ja opettamisessa.
- Suomen harrastamisen mallin päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Lisäksi pyritään edistämään nuorten mielekästä vapaa-aikaa ja lasten ja nuorten sosiaalisia suhteita. Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

harrastustoimijoiden yhteistyö. Nurmijärvi on saanut OKM:n (Opetus – ja kulttuuriministeriö) rahoitusta vuoden 2021 aikana kaksi kertaa, jotta kunta voi kehittää omaa harrastamisen mallia yhteistyössä koulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Nurmijärvellä on jo kartoitettu lasten harrastamisen toiveita ja 60 eri harrastusmahdollisuutta on avautunut oppilaille tarjolle syyskaudella 2021.

- Nuorisopalveluiden aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on järjestää ohjattua vapaa-ajantoimintaa välittömästi koulupäivään, turvallisessa ympäristössä ammattitaitoisen henkilökunnan toimesta. Aktiivisen toiminnan lisäksi toimintaan osallistuville lapsille turvataan lepo ja rauhoittuminen sekä mahdollisuus läksyjen tekoon. Toimintaa järjestää sekä kunta että tuettavat muut toimijat.
- Yksinäisyyden ehkäiseminen: Kunnan erityisnuorisotyössä pääpaino on nuorten elämänhallinnan tukemisessa sekä ehkäisevässä työssä. Työn keskiössä ovat ehkäisevä päihdetyö, syrjäytymisen ehkäisy ja sosiaalinen vahvistaminen. Tärkeä osa työtä on myös monipuolinen monialainen yhteistyö sekä alueellisten monialaisten työryhmien koordinointi, samoin kuin asiantuntijatyöryhmiin osallistuminen. Toimintamuotoja ovat esimerkiksi päihdetunnit, kaverikerhot, Omin jaloin –työ sekä kohdennettu kouluyhteistyö esim. ryhmän käytöksen parantamiseksi tai yhteishengen kohentamiseksi. Kirjonkylässä kokoontuu, seurakunnan toimesta, myös kehitysvammaisten nuorten aikuisten ja aikuisten oma kerho kerran kuussa.
- Opetus- ja kulttuuriministeriön Kiusaamisen vastainen toimintamalli on julkaistu vuonna 2020 ja jaettu kunnan kouluille. Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Kiusatuksi tuleminen rikkoo tätä perusoikeutta ja aiheuttaa monia kielteisiä ja usein pitkäkantoisia seurauksia lasten ja nuorten kehitykselle. Siksi kiusaamista tulee ehkäistä ennalta ja puuttua esiin tuleviin kiusaamistapauksiin viipymättä. Oppaassa on selkeät toimintaohjeet, kuinka kouluissa tulee toimia kiusaamisen ehkäisemiseksi. Kouluilla on koulukohtaiset mallit kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi.
- Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -opas neuvoo oppilaita, vanhempia ja koulujen henkilökuntaa, miten toimia kiusaamistilanteissa. Opetushallituksen julkaisemassa oppaassa käsitellään kiusaamisen vastaista työtä kouluissa ilmiön ennaltaehkäisyn ja siihen puuttumisen näkökulmista. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti perusopetuksen koulujen ja toisen asteen oppilaitosten kiusaamisen vastaisen työn tueksi.
- Kiva-koulu: KiVa Koulu® on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteina ovat kiusaamisen ehkäiseminen, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta. KiVa-koulu antaa yhteisen toimintamallin ristiriitatilanteiden selvittämiseen ja systemaattisesti pidettävillä KiVa-oppitunneilla voidaan vaikuttaa oppilasryhmien normeihin ja siihen, miten lapset ja nuoret toimivat kiusaamista havaitessaan. Tämä edellyttää myös kaikilta yhteisön aikuisilta selkeää

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

viestiä siitä, että kiusaamista ei hyväksytä. Nurmijärvi ei ole enää mukana Kiva koulu - ohjelmassa, sen siirryttyä maksulliseksi. Mallin toimintaperiaatteita hyödynnetään edelleen.

- Toimintaohje uhka- ja väkivaltatilanteiden hoitamiseen: Itä-Uudenmaan poliisi on antanut alueensa kunnille ja kouluille viranomaiskäyttöön, (kuntatoimijoiden sisäiseen käyttöön) selkeän ohjeistuksen /toimintamallin uhka- ja väkivaltatilanteiden hoitamiseksi. On tärkeää, että akuutit uhka- ja väkivaltatilanteet selvitetään välittömästi saadun ohjeen mukaisesti ja erotetaan kiusaamisesta. Toiminta lastensuojelun ja poliisin kanssa tulee olla selvää.
- Ankkuritoiminta Itä-Uudellamaalla: Ankkuritiimi puuttuu lasten tai nuorten rikoksiin ja päihteiden käyttöön. Nurmijärven kunta on tehnyt sopimuksen Ankkuritoiminnasta Itä-Uudenmaan poliisin kanssa. Ankkurimalli on valtakunnallinen työmuoto, joka parantaa ja ylläpitää turvallisuutta. Ankkuritoiminnan tavoitteena on osaltaan selkeyttää ja edistää moniammatillista viranomaisyhteistyötä sopimuksen osapuolten välillä. Lainsäädäntö ohjaa moniammatilliseen yhteistyöhön. Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on varhainen puuttuminen, hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennaltaehkäiseminen. Toiminnan keskiössä on nuori, jonka yksilöllisiä voimavaroja pyritään tukemaan moniammatillisessa yhteistyössä. Ankkuritoiminnan tarkoituksena on myös kehittää ja mahdollistaa viranomaisten välistä tiedonkulkua ja viranomaisten alueellista tilannekuvaa.

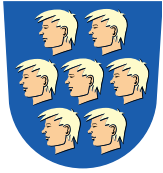
Yhteenvedona vastaukseen voidaan todeta:

Kiusaaminen on kipeä, satuttava ja edelleen valitettavan yleinen ongelmia kouluissa ja vapaa-ajalla. Kiusaaminen on myös merkittävä riskitekijä syrjäytymisen taustalla. Kunnan velvollisuus hyvinvoinnin edistäjänä on etsiä keinoja ennaltaehkäisevästi ja puuttua kiusaamiseen mahdollisimman tehokkaasti.

Nurmijärven kunnassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja hyvinvoinnin tilaa seurataan ja käsitellään säännöllisesti, noin kerran kuussa kokoontuvassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin ohjasryhmässä, jossa on jäseniä kasvatuksen ja sivistyksen eri tulosvastuualueilta sekä oppilashuollosta että Keusoten puolelta. Ohjasryhmään kutsutaan säännöllisesti asiantuntijavierailijoita sekä kunnan monialaisten työryhmien puheenjohtajat kertomaan ja keskustelemaan alueellisesta hyvinvoinnin tilasta. Lisäksi kunnassa on myös säännöllisesti kokoontuva, monialainen lasten ja nuorten hyvinvoinnin työryhmä, joka toimii ohjasryhmän ns. työrukkasena ja mm. erilaisten toimenpiteiden käytäntöön panijana.

Kunta on mukana kansallisessa Harrastamisen malli -hankkeessa, jossa luodaan lapsille ja nuorille mielekästä vapaa-aikaa mahdollistamalla monipuoliset harrastamisen mahdollisuudet koulupäivän läheisyyteen. Mielekäs vapaa-aika on yksi hyväksi havaittu kiusaamisen ennalta ehkäisevä keino.

Kunnassa reagoidaan välittömästi koulukiusaamiseen. Kiusaamisen ilmiötä seurataan jatkuvasti ja siihen on kohdennettu useita toimenpiteitä. Kiusaamisen kohteeksi joutuneiden lasten ja nuorten määrä on pääsääntöisesti laskenut viimeisimmän, valtakunnallisen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen teettämän (2021) kouluterveyskyselyn mukaan. Valitettavasti 8–9-luokkalaisten kohdalla on nähtävissä pienoista nousua. Alakouluikäisten 4–5 luokkalaisten kohdalla koulukiusattuna

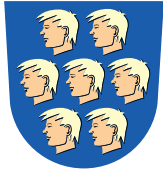
Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

vähintään kerran viikossa kokeneiden määrä on 7,4 % (8,4 2019), 8–9-luokkalaisten kohdalla 5,4 % (4,3 2019), lukion 1–2 opiskelijoilla 0,8 % (2,3 2019) ja ammattioppilaitoksen opiskelijoilla 1,3 % (5,4 2019). Nurmijärven arvot, verrattuna muihin Keusoten alueen kuntiin, ovat alhaisemmat kuin keskiarvot. Myös valtakunnallisessa vertailussa Nurmijärvi jää keskiarvon alapuolelle. Huomioitavaa on myös se, että Nurmijärven kunnan sidosryhmille suunnatussa strategiakyselyssä yhtenä kunnan vahvuutena nähtiin välitön puuttuminen koulukiusaamiseen. Jokainen kiusaamistapaus on kuitenkin liikaa ja erityisesti huolissaan, kouluterveyskyselyn (2021) mukaan, tulee olla tuloksista koskien lapsia ja nuoria, jotka ovat kokeneet seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana. Määrät ovat nousussa, eivät vain Nurmijärvellä vaan kansallisellakin tasolla.

Valtuustoaloitteessa olleeseen esitykseen perustaa erillinen työryhmä kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumiseen suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintamallia, jolla saadaan vaikuttavuutta yhä kasvavaan ongelmaan, sivistys- ja hyvinvointitoimiala esittää hyödynnettävän jo olemassa olevia, lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä työryhmiä.

- Kunnassa on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen moniammatillinen ohjausryhmä, jossa on mukana myös Keusoten edustus, joka vastaa ja ohjaa kunnan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa hyvinvointityötä. Työryhmää vetää toimialajohtaja Tiina Hirvonen.
- Ohjausryhmän toisena työrukkasena toimii kuukausittain kokoontuva opiskeluhuollon kehittämisryhmä, joka seuraa, arvioi ja kehittää kunnan opiskeluhoitotyötä mm. tiedottamalla, kouluttamalla ja laatimalla kuntakohtaisia ohjeistuksia yhteisöllisen hyvinvointityön ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamiseksi. Käytännössä työryhmä mm. järjestää säännöllisesti (4 x vuodessa) varhaiskasvatuksen ja koulun toimijoille puolen päivän mittaisia ”Hyvinvointia rakentamassa” koulutus- ja infotilaisuuksia, joiden tarkoituksena on edistää yhteisöllisen hyvinvointityön tekemistä ja kehittämistä yksiköissä. Työryhmä myös tuottaa säännöllisesti tietoa lasten -ja nuorten hyvinvoinnin ohjausryhmälle lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta Nurmijärvellä (mm. hyvinvointikyselyt, opiskeluhuollon tilastot, poissaolotilastot, jne)
- Lasten ja nuorten moniammatillinen hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, jossa Keusoten edustus, vastaa käytännön toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Työryhmää vetää hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine.
- Koronaepidemian hyvinvointia heikentävien vaikutusten arviointia ja nopeita toimenpiteitä varten, perustettiin vuonna 2020 ns. nopean toiminnan työryhmä, koronanyrkki.
- Kunnassa toimii myös kolme monialaisten aluetyöryhmää, jotka ovat sijoittuneet Kirkonkylään, Klaukkalaan ja Rajamäkeen. Ryhmistä vastaavat alueen nuorisotyöntekijät. Monialaiset työryhmät koostuvat Keusoten, kunnan, seurakunnan ja poliisin edustajista. Monialaisten työryhmien tehtävänä ja tavoitteena on alueellinen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen nopealla reagoinnilla erilaisiin paikallisiin ilmiöihin, tiedon tuottaminen lasten ja nuoren ohjausryhmälle, kohdennettujen toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus niin yksilöllisesti kuin ryhmämuotoisesti, nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä ennaltaehkäisevä viranomaisyhteistyö.

Kunnassa käytyjen keskustelujen perusteella esitetään, että kunnassa jo olemassa olevien lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen työryhmän, koronanyrkin ja monialaisten työryhmien yhteistyötä

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

tiivistetään ja tehostetaan. Työryhmien yhteiseksi tavoitteeksi asetetaan suunnitelman, tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden laadinta kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Kärkitavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään osaksi vuonna 2022 laadittavaa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, jolloin kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tavoitteiden toteutumisen seuranta on osa laajaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta. Suunnitelman työstämiseen voidaan myös kutsua luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen esittelytekstin mukaisen vastauksen.

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine, puh. 040 317 4363
Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Riina Kontro, puh. 040 317 2580
Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401
Varhaiskasvatuspäällikkö Leena Laine, puh. 040 317 2201
Nuorisopäällikkö Merja Winha-Järvinen, puh. 040 317 2060
Palvelupäällikkö Marita Käyhkö, puh. 040 317 4069
Erityisopetuksen asiantuntija Miira Arminen, puh. 040 317 4470
Erityisnuorisotyöntekijä Tanja Oguntuuse, 040 317 2286

Esittelijän muutosesitys

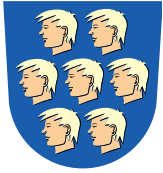
Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti esitystä liittyen suunnitelman laadintaan kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi korvaamalla vastauksella viimeisen virkkeen kuulumaan seuraavasti: Suunnitelman työstämiseen kutsutaan luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita sekä nuorisovaltuuston edustus. Lautakunta hyväksyi muutetun esityksen yksimielisesti.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti antaa valtuustoaloitteeseen esittelytekstin mukaisen vastauksen seuraavalla muutoksella: Suunnitelman työstämiseen kutsutaan luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita sekä nuorisovaltuuston edustus.

Hyvinvointilautakunta 14.12.2021 § 72

Nurmijärven kokoomuksen valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen, 24.3.2021, liittyen kiusaamiseen puuttumiseen. Aloitteessa esitetään, että kuntaan perustetaan tätä varten työryhmä suunnittelemaan ja toteuttamaan sellaista toimintamallia, jolla saadaan vaikuttavuutta yhä

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

kasvavaan ongelmaan. Ryhmän tulisi olla pysyvä ja sen toiminnalla selkeät tavoitteet ja mittarit. Ryhmän tehtäviin voitaisiin sisällyttää myös syrjäytymisen ehkäisyyn liittyviä tavoitteita. Ryhmä tulisi koostua viranhaltijoista ja siinä tulisi olla myös luottamushenkilöiden edustus. Työryhmässä laaditaan yhteistyössä Keusoten, poliisin ja muiden viranomaisten kanssa ohjeistua kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi ja luodaan selkeä, suoraviivaiset toimintamallit. Valtuustoaloite on liitteenä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala on valmistellut aloitteeseen seuraavan vastauksen:

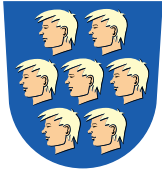
Mannerheimin lastensuojeluliitto määrittelee kiusaamista ja sen seurauksia lapseen seuraavasti: Aivan tavalliset, mukavat lapset saattavat osallistua kiusaamistilanteisiin. Kiusaaminen on usein ryhmäilmiö. Se kehittyy tyypillisesti ryhmässä ja perustuu ryhmän jäsenten keskinäisiin suhteisiin. Usein kiusatun erilaisuus mainitaan kiusaamisen syyksi. Todellisuudessa erilaisuus voi olla tuotettua erilaisuutta, joka syntyy mielikuvista ja tarinoista tai jotka poikkeavat yhteisön arvostuksista esim. mielipiteidensä, vaatetuksensa tai perheen ominaisuuksien takia.

Tulee myös huomioida, että kiusaaminen koskettaa muitakin, kuin vain kiusaajaa ja kiusattua. Kun kiusaaminen tapahtuu ryhmässä, kukaan ei koe olevansa siitä vastuussa ja jokainen mahdollistaa sen, että kiusaaminen jatkuu. Kiusaaminen muodostuu pikemminkin tavaksi, jolla kiusaaja dominoi uhriaan ja varmistee asemaansa toverijoukossa.

Systemaattisen, pitkäkestoisen kiusaamisen kohteeksi joutuminen on lapselle vakava kehityksellinen riski. Yhteenkuuluvuuden tunne ikätovereiden kanssa on lapselle välttämätöntä. Päiväkoti ja koulu sekä erityisesti luokka, muodostavat sosiaalisen ympäristön, johon oppilaiden kaverisuhteet keskittyvät useiden vuosien ajaksi. Nämä kaverisuhteet ovat erityisen merkityksellisiä lapsen kokonaisvaltaiselle hyvinvoinnille. Lapsi kaipaa päivittäistä, positiivista vahvistusta ikätovereiltaan.

Nurmijärvi on puuttunut kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisyyn usein eri toimenpitein. Nurmijärven kunnan varhaiskasvatuksessa ja koulutuspalveluissa on käytössä useita erilaisia toimintamalleja, jotka painottavat ennaltaehkäisyä ja vuorovaikutuksellisen toimintakulttuurin luomista, yhteisöllisyyden rakentamista, kiusaamisen vastaista työtä ja sekä kiusaamiseen puuttumista.

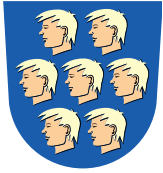
- Kiusaamisen ehkäisy varhaiskasvatuksesta kouluihin: Nurmijärvellä kiusaamisen ehkäisemisen ja kiusaamiseen puuttumisen toimet on kirjattu opetuksen osalta yhteisöllisen opiskeluhuollon suunnitelmaan, lukuvuosisuunnitelman osana olevaan suunnitelmaan oppilaiden suojaamiselta väkivallalta ja kiusaamiselta sekä koulukohtaisiin tarkentaviin suunnitelmiin. Näitä toteutetaan koulujen arjessa. Työn tukena on myös Opetushallituksen julkaisema opas Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa. Varhaiskasvatuksen osalta ryhmän varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan suunnitelma kiusaamisen ehkäisystä ja siihen puuttumisesta.
- Varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa hyödynnetään erilaisia toimintamalleja, mm. MiniVerso, Kiva Koulu, LionsQuest, Rovaniemen vuosikello ja Hyvän mielen taitomerkki-

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

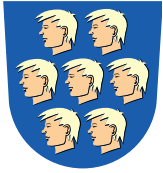
materiaali. Näiden toimintamallien avulla pystytään vahvistamaan hyvää päiväkotij- ja koulupäivää rakentamaan säännöllisesti toteutettavia, hyvinvointia ja mielenterveyttä tukevia opetuksellisia hetkiä. Näiden kaikille kohdennettujen toimintamallien lisäksi kouluissa toteutetaan kohdennettuja ryhmiä yhteistyössä opiskeluhoollon henkilöstön kanssa esim. sosiaalisten taitojen harjoittelua varten. Oppilaalla on mahdollisuus saada yksilökohtaista tukea opiskeluhoollon henkilöstöltä.

- Viime vuosina kasvatus- ja opetushenkilökuntaa on koulutettu laajasti (myös osana #uuttakoulua - hanketta) positiiviseen pedagogiikkaan. Positiivinen pedagogiikka tarkoittaa sitä, että oppilaan kasvu ja oppiminen lähtee hänen vahvuuksistaan. Opetuksessa korostuu jokaisen lapsen ja nuoren arvostava kohtaaminen, vaikeuksissa auttaminen ja ennen kaikkea hyvän huomaaminen. Pedagogiikan keskiössä on luonteenvahvuuksien ja sosio-emotionaalisten taitojen arvostaminen ja opettaminen, yhtä lailla kuin perinteisen kouluaineiden opettaminen. Keskeistä on ymmärtää myönteisten tunteiden ja lämpimän vuorovaikutuksen merkitys hyvälle oppimiselle ja kasvuille. Positiivisen pedagogiikan tutkimusta ja käytännön oppeja voidaan soveltaa kaikkeen päiväkodeissa ja kouluissa sekä toisella asteella tapahtuvaan kasvatus- ja opetustyöhön. Harjoitteita voidaan tehdä myös kotona, jolloin positiivinen pedagogiikka tukee perheen myönteistä tunneilmapiiiriä.
- MiniVerso: Kunnan varhaiskasvatuksessa on otettu käyttöön MiniVerso, joka on selkeä toimintamalli, jonka avulla sovittelukoulutuksen saanut henkilökunnan jäsen auttaa lapsia itse löytämään ratkaisuja ristiriitoihinsa. MiniVerso luo edellytykset lasten aidolle osallisuudelle riitatilanteissa. Lasta ei leimata vaan kunnioitetaan ja kuunnellaan oman riitansa ja sen ratkaisun asiantuntijana. Kasvattajien sovittelevan työotteen myötä tavoitteena on edistää lasten toimijuutta, vaikutusmahdollisuuksia ja elämäntaitoja. Ajatuksena on kasvattajien asenteiden muuttaminen niin, että ristiriitatilanteet ymmärrettäisiin tavalliseen elämään kuuluviksi ja erimielisyyksien ratkaiseminen enemmän oppimistilanteeksi kuin hankalaksi tai ikäväksi välikohtaukseksi. MiniVerso antaa riitatilanteissa mahdollisuuden lapselle muuttaa toimintatapaansa riidoissa rakentavammaksi kuin se tapa, jolla hän on aiemmin toiminut konflikteissa. Lapsi oppii sovittelevampaa käyttäytymistä vain harjoitellen ja sovitellen toistojen kautta.
- Kummi-tunnit: Osana yhteisöllistä opiskeluhoolltoa ovat useat koulut ottaneet käyttöönsä kummitunnit, joita toteutetaan opettajan ja opiskeluhoollon toimijoiden yhteistyönä. Toimintamalliin kuuluu myös kummiluokkien opettajien konsultaatio. Kummituntien sisältönä hyödynnetään ns. Rovaniemen vuosikelloa. Hyvinvoinnin vuosikello on työkalu, joka ohjaa peruskoulujen monialaisen yhteisöllisen hyvinvointityön kokonaisuutta vuositasona. Vuosikelloon sisältyvillä hyvän mielen tunneilla koko koulu harjoittelee kuukausittain vaihtuvien teemojen mukaisesti mielen hyvinvointiin, sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja elämänhallintaan liittyviä taitoja. Teematunneilla voidaan käsitellä myös monia sellaisia huolenaiheita, joihin olisi hyvä tarttua varhain. Hyvinvoinnin vuosikellon teematunneilla työskentely on ratkaisu- ja voimavaralähtöistä. Toimintamallissa pyritään siihen, että kaikki kouluyhteisöön kuuluvat ymmärtävät olevansa vastuussa kouluyhteisön ilmapiiiristä.

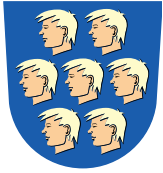
Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

- Lions Quest: Elämisentaitoja - Lions Quest -ohjelma antaa kouluille ja kasvattajille käytännön työkaluja oppilasryhmien ryhmäyttämiseen ja elämäntaitojen harjoitteluun. Koulutuksessa osallistujia valmennetaan käyttämään toiminnallisia ja kokemuksellisia työtapoja, joilla vahvistetaan lasten ja nuorten itseluottamusta, tunne-, vuorovaikutus- ja päätöksentekotaitoja, hyvinvointiosaamista ja samalla edistetään oppimista.
- Koulunuorisotyö: Koulunuorisotyötä tehdään hankerahoituksella palkattujen, opetukseen sitomattomien aikuisten ja koulun muiden ammattilaisten kanssa tiiviissä yhteistyössä. Nuorisotyöntekijä on kouluyhteisön toimintaa tukeva ammattilainen ja turvallinen aikuinen. Koulunuorisotyöllä vahvistetaan mm. nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.
- Sitouttavan kouluyhteisötyön hanke: Osa opetus- ja kulttuuriministeriön kiusaamisen vastaista toimenpideohjelmaa. Hyvinvointi ja myönteinen koulukulttuuri ovat olennaisen tärkeitä kiusaamisen ennaltaehkäisemisessä. Koulunkäyntiin sitouttamisella ehkäistään ja vähennetään kiusaamista. Hankkeessa luodaan käytänteitä, joilla ennaltaehkäistään poissaoloja ja tuetaan oppilaiden kiinnittymistä kouluun. Hankeavustuksen avulla kuntaan on palkattu kaksi kouluvalmentajaa, joiden tehtävä on yhdessä koulunuorisotyöntekijöiden, opiskeluhoollon toimijoiden ja opetushenkilökunnan kanssa ennaltaehkäistä kiusaamista, yksinjäämistä ja poissaoloja sekä edistää yhteisöllisyyttä ja hyvää ryhmähenkeä.
- Kaikille yhteinen koulu -hanke: Kunta osallistuu Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamaan oppimisen tuen ja inklusion kehittämishankkeeseen Kaikille yhteinen koulu, jossa on tavoitteena oppimisen tuen rakenteen muutos kohti kaikille yhteistä koulua, jolloin oppilas saa oikea-aikaista sekä riittävää tukea omassa lähikoulussaan ja henkilöstöllä on valmiuksia erilaisten oppijoiden kohtaamisessa ja opettamisessa.
- Suomen harrastamisen mallin päätavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Lisäksi pyritään edistämään nuorten mielekästä vapaa-aikaa ja lasten ja nuorten sosiaalisia suhteita. Suomen mallissa yhdistyvät lasten ja nuorten kuuleminen harrastustoiveista, olemassa olevien hyvien käytäntöjen ja toimintatapojen koordinoiminen sekä koulun ja harrastustoimijoiden yhteistyö. Nurmijärvi on saanut OKM:n (Opetus – ja kulttuuriministeriö) rahoitusta vuoden 2021 aikana kaksi kertaa, jotta kunta voi kehittää omaa harrastamisen mallia yhteistyössä koulujen ja muiden toimijoiden kanssa. Nurmijärvellä on jo kartoitettu lasten harrastamisen toiveita ja 60 eri harrastusmahdollisuutta on avautunut oppilaille tarjolle syyskaudella 2021.
- Nuorisopalveluiden aamu- ja iltapäivätoiminnan tavoitteena on järjestää ohjattua vapaa-ajantoimintaa välittömästi koulupäivään, turvallisessa ympäristössä ammattitaitoisen henkilökunnan toimesta. Aktiivisen toiminnan lisäksi toimintaan osallistuville lapsille turvataan lepo ja rauhoittuminen sekä mahdollisuus läksyjen tekoon. Toimintaa järjestää sekä kunta että tuettavat muut toimijat.

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

- Yksinäisyyden ehkäiseminen: Kunnan erityisnuorisotyössä pääpaino on nuorten elämänhallinnan tukemisessa sekä ehkäisevässä työssä. Työn keskiössä ovat ehkäisevä päihdetyö, syrjäytymisen ehkäisy ja sosiaalinen vahvistaminen. Tärkeä osa työtä on myös monipuolinen monialainen yhteistyö sekä alueellisten monialaisten työryhmien koordinointi, samoin kuin asiantuntijatyöryhmiin osallistuminen. Toimintamuotoja ovat esimerkiksi päihdetunnit, kaverikerhot, Omin jaloin –työ sekä kohdennettu kouluyhteistyö esim. ryhmän käytöksen parantamiseksi tai yhteishengen kohentamiseksi. Kirjonkylässä kokoontuu, seurakunnan toimesta, myös kehitysvammaisten nuorten aikuisten ja aikuisten oma kerho kerran kuussa.
- Opetushallituksen Kiusaamisen vastainen toimintamalli on julkaistu vuonna 2020 ja jaettu kunnan kouluille. Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen, koskemattomuuteen ja turvallisuuteen. Kiusatuksi tuleminen rikkoo tätä perusoikeutta ja aiheuttaa monia kielteisiä ja usein pitkäkantoisia seurauksia lasten ja nuorten kehitykselle. Siksi kiusaamista tulee ehkäistä ennalta ja puuttua esiin tuleviin kiusaamistapauksiin viipymättä. Oppaassa on selkeät toimintaohjeet, kuinka kouluissa tulee toimia kiusaamisen ehkäisemiseksi. Kouluilla on koulukohtaiset mallit kiusaamisen ja häirinnän ehkäisemiseksi.
- Kiusaamisen vastainen työ kouluissa ja oppilaitoksissa -opas neuvoa oppilaita, vanhempia ja koulujen henkilökuntaa, miten toimia kiusaamistilanteissa. Opetushallituksen julkaisemassa oppaassa käsitellään kiusaamisen vastaista työtä kouluissa ilmiön ennaltaehkäisyn ja siihen puuttumisen näkökulmista. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti perusopetuksen koulujen ja toisen asteen oppilaitosten kiusaamisen vastaisen työn tueksi.
- Kiva-koulu: KiVa Koulu® on Turun yliopistossa kehitetty kiusaamisen vastainen toimenpideohjelma. Ohjelman tavoitteina ovat kiusaamisen ehkäiseminen, tehokas puuttuminen kiusaamistilanteisiin ja jatkuva seuranta. KiVa-koulu antaa yhteisen toimintamallin ristiriitatilanteiden selvittämiseen ja systemaattisesti pidettävillä KiVa-oppitunneilla voidaan vaikuttaa oppilasryhmien normeihin ja siihen, miten lapset ja nuoret toimivat kiusaamista havaitessaan. Tämä edellyttää myös kaikilta yhteisön aikuisilta selkeää viestiä siitä, että kiusaamista ei hyväksytä. Nurmijärvi ei ole enää mukana Kiva koulu -ohjelmassa, sen siirrettyä maksulliseksi. Mallin toimintaperiaatteita hyödynnetään edelleen.
- Toimintaohje uhka- ja väkivaltatilanteiden hoitamiseen: Itä-Uudenmaan poliisi on antanut alueensa kunnille ja kouluille viranomaiskäyttöön, (kuntatoimijoiden sisäiseen käyttöön) selkeän ohjeistuksen /toimintamallin uhka- ja väkivaltatilanteiden hoitamiseksi. On tärkeää, että akuutit uhka- ja väkivaltatilanteet selvitetään välittömästi saadun ohjeen mukaisesti ja erotetaan kiusaamisesta. Toiminta lastensuojelun ja poliisin kanssa tulee olla selvää.
- Ankkuritoiminta Itä-Uudellamaalla: Ankkuritiimi puuttuu lasten tai nuorten rikoksiin ja päihdeiden käyttöön. Nurmijärven kunta on tehnyt sopimuksen Ankkuritoiminnasta Itä-

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

Uudenmaan poliisin kanssa. Ankkurimalli on valtakunnallinen työmuoto, joka parantaa ja ylläpitää turvallisuutta. Ankkuritoiminnan tavoitteena on osaltaan selkeyttää ja edistää moniammatillista viranomaisyhteistyötä sopimuksen osapuolten välillä. Lainsäädäntö ohjaa moniammatilliseen yhteistyöhön. Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on varhainen puuttuminen, hyvinvoinnin edistäminen ja rikosten ennaltaehkäiseminen. Toiminnan keskiössä on nuori, jonka yksilöllisiä voimavaroja pyritään tukemaan moniammatillisessa yhteistyössä. Ankkuritoiminnan tarkoituksena on myös kehittää ja mahdollistaa viranomaisten välistä tiedonkulkua ja viranomaisten alueellista tilannekuvaa.

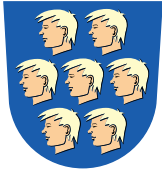
Yhteenvedona vastaukseen voidaan todeta:

Kiusaaminen on kipeä, satuttava ja edelleen valitettavan yleinen ongelma kouluissa ja vapaa-ajalla. Kiusaaminen on myös merkittävä riskitekijä syrjäytymisen taustalla. Kunnan velvollisuus hyvinvoinnin edistäjänä on etsiä keinoja ennaltaehkäisevästi ja puuttua kiusaamiseen mahdollisimman tehokkaasti.

Nurmijärven kunnassa lasten ja nuorten hyvinvointia ja hyvinvoinnin tilaa seurataan ja käsitellään säännöllisesti, noin kerran kuussa kokoontuvassa lasten ja nuorten hyvinvoinnin ohjasryhmässä, jossa on jäseniä kasvatuksen ja sivistyksen eri tulosvastuualueilta sekä oppilashuollosta että Keusoten puolelta. Ohjasryhmään kutsutaan säännöllisesti asiantuntijavierailijoita sekä kunnan monialaisten työryhmien puheenjohtajat kertomaan ja keskustelemaan alueellisesta hyvinvoinnin tilasta. Lisäksi kunnassa on myös säännöllisesti kokoontuva, monialainen lasten ja nuorten hyvinvoinnin työryhmä, joka toimii ohjasryhmän ns. työrukkasena ja mm. erilaisten toimenpiteiden käytäntöön panijana.

Kunta on mukana kansallisessa Harrastamisen malli -hankkeessa, jossa luodaan lapsille ja nuorille mielekästä vapaa-aikaa mahdollistamalla monipuoliset harrastamisen mahdollisuudet koulupäivän läheisyyteen. Mielekäs vapaa-aika on yksi hyväksi havaittu kiusaamisen ennalta ehkäisevä keino.

Kunnassa reagoidaan välittömästi koulukiusaamiseen. Kiusaamisen ilmiötä seurataan jatkuvasti ja siihen on kohdennettu useita toimenpiteitä. Kiusaamisen kohteeksi joutuneiden lasten ja nuorten määrä on pääsääntöisesti laskenut viimeisimmän, valtakunnallisen, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen teettämän (2021) kouluterveyskyselyn mukaan. Valitettavasti 8–9-luokkalaisten kohdalla on nähtävissä pienoista nousua. Alakouluikäisten 4–5 luokkalaisten kohdalla koulukiusattuna vähintään kerran viikossa kokeneiden määrä on 7,4 % (8,4 2019), 8–9-luokkalaisten kohdalla 5,4 % (4,3 2019), lukion 1–2 opiskelijoilla 0,8 % (2,3 2019) ja ammattioppilaitoksen opiskelijoilla 1,3 % (5,4 2019). Nurmijärven arvot, verrattuna muihin Keusoten alueen kuntiin, ovat alhaisemmat kuin keskiarvot. Myös valtakunnallisessa vertailussa Nurmijärvi jää keskiarvon alapuolelle. Huomioitavaa on myös se, että Nurmijärven kunnan sidosryhmille suunnatussa strategiakyselyssä yhtenä kunnan vahvuutena nähtiin välitön puuttuminen koulukiusaamiseen. Jokainen kiusaamistapaus on kuitenkin liikaa ja erityisesti huolissaan, kouluterveyskyselyn (2021) mukaan, tulee olla tuloksista koskien lapsia ja nuoria, jotka ovat kokeneet seksuaalista kommentointia, ehdottelua, viestittelyä tai kuvamateriaalin näyttämistä vuoden aikana. Määrät ovat nousussa, eivät vain Nurmijärvellä vaan kansallisellakin tasolla.

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

Valtuustoaloitteessa olleeseen esitykseen perustaa erillinen työryhmä kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumiseen suunnittelemaan ja toteuttamaan toimintamallia, jolla saadaan vaikuttavuutta yhä kasvavaan ongelmaan, sivistys- ja hyvinvointitoimiala esittää hyödynnettävän jo olemassa olevia, lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyviä työryhmiä.

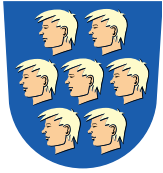
- Kunnassa on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen moniammatillinen ohjausryhmä, jossa on mukana myös Keusoten edustus, joka vastaa ja ohjaa kunnan lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa hyvinvointityötä. Työryhmää vetää toimialajohtaja Tiina Hirvonen.
- Ohjausryhmän toisena työrukkasena toimii kuukausittain kokoontuva opiskeluhuollon kehittämisryhmä, joka seuraa, arvioi ja kehittää kunnan opiskeluhoitotyötä mm. tiedottamalla, kouluttamalla ja laatimalla kuntakohtaisia ohjeistuksia yhteisöllisen hyvinvointityön ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteuttamiseksi. Käytännössä työryhmä mm. järjestää säännöllisesti (4 x vuodessa) varhaiskasvatuksen ja koulun toimijoille puolen päivän mittaisia ”Hyvinvointia rakentamassa” koulutus- ja infotilaisuuksia, joiden tarkoituksena on edistää yhteisöllisen hyvinvointityön tekemistä ja kehittämistä yksiköissä. Työryhmä myös tuottaa säännöllisesti tietoa lasten -ja nuorten hyvinvoinnin ohjausryhmälle lasten ja nuorten hyvinvoinnin tilasta Nurmijärvellä (mm. hyvinvointikyselyt, opiskeluhuollon tilastot, poissaolotilastot, jne)
- Lasten ja nuorten moniammatillinen hyvinvoinnin edistämisen työryhmä, jossa on Keusoten edustus, vastaa käytännön toimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Työryhmää vetää hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine.
- Koronaepidemian hyvinvointia heikentävien vaikutusten arviointia ja nopeita toimenpiteitä varten, perustettiin vuonna 2020 ns. nopean toiminnan työryhmä, koronanyrkki.
- Kunnassa toimii myös kolme monialaisten aluetyöryhmää, jotka ovat sijoittuneet Kirkonkylään, Klaukkalaan ja Rajamäkeen. Ryhmistä vastaavat alueen nuorisotyöntekijät. Monialaiset työryhmät koostuvat Keusoten, kunnan, seurakunnan ja poliisin edustajista. Monialaisten työryhmien tehtävänä ja tavoitteena on alueellinen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen nopealla reagoinnilla erilaisiin paikallisiin ilmiöihin, tiedon tuottaminen lasten ja nuoren ohjausryhmälle, kohdennettujen toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus niin yksilöllisesti kuin ryhmämuotoisesti, nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen sekä ennaltaehkäisevä viranomaisyhteistyö.

Kunnassa käytyjen keskustelujen perusteella esitetään, että kunnassa jo olemassa olevin lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen työryhmän, koronanyrkin ja monialaisten työryhmien yhteistyötä tiivistetään ja tehostetaan. Työryhmien yhteiseksi tavoitteeksi asetetaan suunnitelman, tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden laadinta kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Kärkitavoitteet ja toimenpiteet sisällytetään osaksi vuonna 2022 laadittavaa lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa, jolloin kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisyn tavoitteiden toteutumisen seuranta on osa laajaa lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta. Suunnitelman työstämiseen voidaan myös kutsua luottamushenkilöitä ja asiantuntijoita.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Esitys

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

Hyvinvointilautakunta päättää antaa valtuustoaloitteeseen esittelytekstin mukaisen vastauksen.

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine, puh. 040 317 4363
Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Riina Kontro, puh. 040 317 2580
Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401
Varhaiskasvatuspäällikkö Leena Laine, puh. 040 317 2201
Nuorisopäällikkö Merja Winha-Järvinen, puh. 040 317 2060
Palvelupäällikkö Marita Käyhkö, puh. 040 317 4069
Erityisopetuksen asiantuntija Miira Arminen, puh. 040 317 4470
Erityisnuorisotyöntekijä Tanja Oguntuase, 040 317 2286

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 31.01.2022 § 18

Esittelijä

Kunnanjohtaja

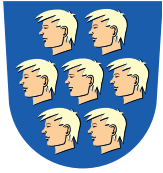
Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aiheutta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Valmistelija

Hyvinvointikoordinaattori Kaisa Laine, puh. 040 317 4363
Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Riina Kontro, puh. 040 317 2580
Opetuspäällikkö Kati Luostarinen, puh. 040 317 2401
Varhaiskasvatuspäällikkö Leena Laine, puh. 040 317 2201
Nuorisopäällikkö Merja Winha-Järvinen, puh. 040 317 2060
Palvelupäällikkö Marita Käyhkö, puh. 040 317 4069
Erityisopetuksen asiantuntija Miira Arminen, puh. 040 317 4470
Erityisnuorisotyöntekijä Tanja Oguntuase, 040 317 2286

Sivistyslautakunta	§ 92	16.12.2021
Kunnanhallitus	§ 18	31.01.2022
Valtuusto	§ 18	28.02.2022

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Valtuusto 28.02.2022 § 18
478/00.02.00.02/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää

1. hyväksyä edellä annetun vastauksen valtuustoaloitteeseen sekä
2. todeta, ettei valtuustoaloite anna aihetta muihin toimenpiteisiin ja valtuustoaloite todetaan loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Juhani Vuorisalo esitti Jussi Malkamäen kannattamana, että valtuusto muuttaa aloitevastauksen viimeiseen virkkeen muotoon "Suunnitelman työstämiseen nimetään luottamushenkilöitä ja tarvittaessa myös asiantuntijoita ja nuorisovaltuuston edustus".

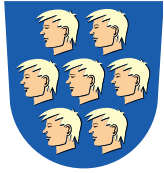
Puheenjohtajan tiedustellessa kukaan ei vastustanut tehtyä esitystä, joten valtuusto hyväksyi yksimielisesti Juhani Vuorisalon muutosesityksen.

Päätös

Kunnanvaltuusto hyväksyi esityksen siten muutettuna, että aloitevastauksen viimeinen virke muutetaan muotoon "Suunnitelman työstämiseen nimetään luottamushenkilöitä ja tarvittaessa myös asiantuntijoita ja nuorisovaltuuston edustus".

Liitteet

Liite[22] Valtuustoaloite alaikäisten kiusaamiseen ja syrjäytymiseen puuttumiseksi

Keskeneräiset valtuusto- ja kuntalaisaloitteet 31.12.2021

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 50

Kunnan hallintosäännön 123 §:n mukaan valtuuston kokouskutsussa käsiteltyjen asioiden jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

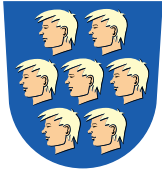
Hallintosäännön 123 §:ssä todetaan, että kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kunnanhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet. Jos 1 momentissa tarkoitetun aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kunnan asukkaista, asia on otettava käsiteltäväksi kuuden kuukauden kuluessa asian vireille tulosta. Lisäksi palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita kyseistä kunnan palvelua koskevassa asiassa. Valtuuston tietoon on saatettava vähintään kerran vuodessa sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa tehdyt aloitteet ja niiden johdosta suoritettut toimenpiteet.

Nurmijärven kunnan hallintosäännön 153–155 §:ssä määrätään kuntalaisaloitteiden käsittelystä ja aloitteen tekijälle annettavista tiedoista. Hallintosäännön mukaan kunnanhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty. Muun toimielimien kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Keskeneräisten valtuusto- ja kuntalaisaloitteiden määrä eri vuosilta 31.12.2020 ja 31.12.2021:

	Valtuustoaloitteet		Kuntalaisaloitteet	
	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021
2021		29 kpl		12 kpl
2020	19 kpl	8 kpl	25 kpl	9 kpl
2019	9 kpl	3 kpl	7 kpl	5 kpl
2018	6 kpl	3 kpl	7 kpl	4 kpl
2017	1 kpl	0 kpl	2 kpl	1 kpl
2016	1 kpl	1 kpl		
Yhteensä	36 kpl	44 kpl	41 kpl	31 kpl
Uudet aloitteet	19 kpl	37 kpl	33 kpl	20 kpl
Loppuunkäsitellyt	15 kpl	29 kpl	13 kpl	31 kpl

Kunnanhallitus
Valtuusto

§ 50 21.02.2022
§ 19 28.02.2022

Positiivista aloite käsittelyssä on, että vuoden 2021 aikana on käsitelty loppuun merkittävästi enemmän aloitteita kuin edellisen vuoden aikana. Vuoden 2021 aikana valtuusto on käsitellyt loppuun 29 valtuustoaloitetta ja kuntalaisaloitteita on käsitelty 31 kpl. Valtuustoaloitteiden kokonaismäärä ei ole vähentynyt johtuen siitä, että vuonna 2021 valtuutetut tekivät poikkeuksellisen suuren määrän uusia valtuustoaloitteita. Uusia valtuustoaloitteita tehtiin vuoden 2021 aikana 37 kappaletta eli enemmän kuin käsittelemättömiä aloitteita oli kaikkiaan vuoden 2020 lopussa.

Aloitteiden käsittely sitoo kunnan resursseja sekä työajallisesti että taloudellisesti. Aloitteiden käsittely tapahtuu normaalien virkatehtävien ohessa ja käytännössä aloitteiden käsittely vaatii priorisointia suhteessa viranhaltijoiden muihin työtehtäviin. Lähes kaikki keskeneräiset valtuusto- ja kuntalaisaloitteet kohdistuvat ympäristötoimialalle, missä aloitteiden käsittely on viivästynyt muun muassa ympäristötoimialan resurssiongelmien vuoksi. Ympäristötoimialalla henkilöstön rekrytointivaikeudet ovat jatkuneet usean vuoden ajan, ja resurssivaje on vaikeuttanut palvelutuotantoa kaikilla tulosalueilla.

Aloitteiden valmisteluprosessia on tarkoitus nopeuttaa ja tavoitteena on lyhentää aloitteiden käsittelyyn kuluva aikaa. Valtuustoaloitteiden osalta on tarkoitus uudistaa menettelytapoja ja selkeyttää, minkälaisissa asioissa valtuustoaloitteita on perusteltua käyttää.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi keskeneräiset valtuustoaloitteet sekä loppuun käsitellyt ja keskeneräiset kuntalaisaloitteet.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

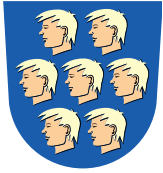
Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 28.02.2022 § 19
206/00.02.00.02/2022

Esitys

Kunnanvaltuusto merkitsee tiedoksi keskeneräiset valtuustoaloitteet sekä loppuun käsitellyt ja keskeneräiset kuntalaisaloitteet.

Kunnanhallitus
Valtuusto

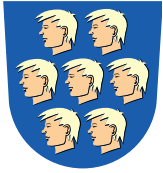
§ 50	21.02.2022
§ 19	28.02.2022

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi tiedoksi keskeneräiset valtuustoaloitteet sekä loppuun käsitellyt ja keskeneräiset kuntalaisaloitteet.

Liitteet

Liite[23]	Keskeneräiset valtuustoaloitteet 2016-2020
Liite[24]	Valtuustoaloitteet 2021-
Liite[25]	Kuntalaisaloitteet 2017-2021

Eron myöntäminen Sinikka Koivuperälle hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali

Kunnanhallitus 07.02.2022 § 30

Sinikka Koivuperä (VIHR) on ilmoittanut 21.1.2022 sähköpostilla eroavansa hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Kunnanhallituksen puheenjohtajisto on kuullut eronpyynnön tarkemmat perustelut ja pitää niitä hyväksyttävinä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Eesitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se myöntää Sinikka Koivuperälle eron hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja hänen tilalleen nimetään uusi jäsen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.

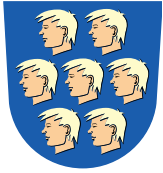
Valtuusto 28.02.2022 § 20
138/00.00.01.00/2022

Eesitys

Kunnanvaltuusto päättää myöntää Sinikka Koivuperälle eron hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja nimeää hänen tilalleen uuden jäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti myöntää Sinikka Koivuperälle eron hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja nimesi hänen tilalleen Anita Elkin jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Eron myöntäminen Teemu Rönnergille hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja täydennysvaali

Kunnanhallitus 07.02.2022 § 29

Teemu Rönnerg (PS) on ilmoittanut 26.12.2021 sähköpostilla eroavansa kunnallisista luottamustehtävistä henkilökohtaisten syiden vuoksi.

Teemu Rönnerg on hyvinvointilautakunnan varajäsen.

Kunnanhallituksen puheenjohtajisto on kuullut eronpyynnön tarkemmat perustelut ja pitää niitä hyväksyttävänä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se myöntää Teemu Rönnergille eron hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja nimeää hänen tilalleen Riku Mäkelän jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

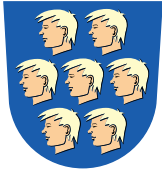
Valtuusto 28.02.2022 § 21
1963/00.00.01.00/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää myöntää Teemu Rönnergille eron hyvinvointilautakunnan varajäsenyydestä ja nimeää hänen tilalleen Riku Mäkelän jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Kunnanhallitus	§ 192	09.08.2021
Valtuusto	§ 109	18.08.2021
Kunnanhallitus	§ 52	21.02.2022
Valtuusto	§ 22	28.02.2022

Elinvoimalautakunnan varajäsenten muutos toimikaudelle 1.8.2021-31.5.2025

Kunnanhallitus 09.08.2021 § 192

Kunnan hallintosäännön 11 §:n mukaan elinvoimalautakunnassa on 11 jäsentä ja heillä jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Valtuusto valitsee lautakuntien puheenjohtajan, yhden varapuheenjohtajan, jäsenet ja varajäsenet valtuuston toimikaudeksi.

Kuntalain 74 §:n mukaan ”Vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.”

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon tasa-arvolain säännökset. Tasa-arvolain 4a §:n mukaan toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Lain mukaisen sukupuolikiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan laki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

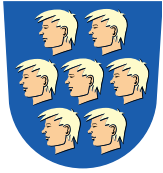
Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto

- valitsee toimikaudeksi 1.8.2021 - 31.5.2025 elinvoimalautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä
- nimeää varsinaisista jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Kunnanhallitus	§ 192	09.08.2021
Valtuusto	§ 109	18.08.2021
Kunnanhallitus	§ 52	21.02.2022
Valtuusto	§ 22	28.02.2022

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 18.08.2021 § 109

Eesitys

Kunnanvaltuusto

- valitsee toimikaudeksi 1.8.2021 - 31.5.2025 elinvoimalautakuntaan yksitoista (11) jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä
- nimeää varsinaisista jäsenistä lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti valita elinvoimalautakunnan toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2025 seuraavasti:

Jäsen

pj Joona Suomi, KOK + RKP
vpj Tanja Stormbom, KESK
Sirpa Rantala, KESK
Jari Flinck, KESK
Juhani Vuorisalo, KOK + RKP
Tarleena Takalo-Eskola, KOK + RKP
Virpi Rätty, KOK + RKP
Eero Santala, SDP
Maria Luoma, SDP
Kimmo Pirkkala, PS
Henry Salo, PS

Varajäsen

Jari Vainio, KOK + RKP
Kirsti Kosonen, KESK
Asta Lehto, KESK
Kimmo Teerikangas, KESK
Mikko Kiurunen, KOK + RKP
Kirsi Lompolo, KOK + RKP
Riina Mattila, KOK + RKP
Esa Rahunen, SDP
Kristiina Rouhikoski, SDP
Petri Rantanen, PS
Tero Suominen, PS

Kunnanhallitus 21.02.2022 § 52

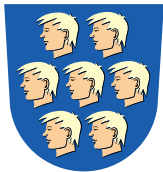
Valtuusto on kokouksessaan 18.8.2021 § 109 valinnut elinvoimalautakunnan toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2025 seuraavasti:

Jäsen

pj Joona Suomi, KOK + RKP

Varajäsen

Jari Vainio, KOK + RKP

Kunnanhallitus	§ 192	09.08.2021
Valtuusto	§ 109	18.08.2021
Kunnanhallitus	§ 52	21.02.2022
Valtuusto	§ 22	28.02.2022

vpj Tanja Stormbom, KESK
Sirpa Rantala, KESK
Jari Flinck, KESK
Juhani Vuorisalo, KOK + RKP
Tarleena Takalo-Eskola, KOK + RKP
Virpi Rätty, KOK + RKP
Eero Santala, SDP
Maria Luoma, SDP
Kimmo Pirkkala, PS
Henry Salo, PS

Kirsti Kosonen, KESK
Asta Lehto, KESK
Kimmo Teerikangas, KESK
Mikko Kiurunen, KOK + RKP
Kirsi Lompolo, KOK + RKP
Riina Mattila, KOK + RKP
Esa Rahunen, SDP
Kristiina Rouhikoski, SDP
Petri Rantanen, PS
Tero Suominen, PS

Kokoomukseen valtuustoryhmä on toivonut varajäsenten vaihtamista siten, että Virpi Rädyn varajäsen olisi jatkossa Kirsi Lompolo ja Tarleena Takalo-Eskolan varajäsen olisi Riina Mattila. Vaihdon perusteena on se, että sekä Virpi Rätty että Riina Mattila ovat tulleet valituiksi aluevaltuustoon ja mahdollisissa päällekkäisissä kokouksissa on mahdollista käyttää varajäsentä lautakunnan kokouksissa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto päättää nimetä elinvoimalautakuntaan Virpi Rädyn varajäseneksi Kirsi Lompolon ja Tarleena Takalo-Eskolan varajäseneksi Riina Mattilan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Valmistelija

hallintojohtaja Katja Vuorinen, puh. 040 317 4000

Päätös

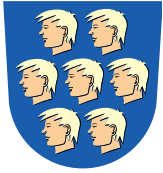
Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valtuusto 28.02.2022 § 22
1118/00.00.01.00/2021

Esitys

Kunnanvaltuusto päättää nimetä elinvoimalautakuntaan Virpi Rädyn varajäseneksi Kirsi Lompolon ja Tarleena Takalo-Eskolan varajäseneksi Riina Mattilan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

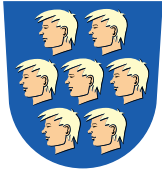
Kunnanhallitus	§ 192	09.08.2021
Valtuusto	§ 109	18.08.2021
Kunnanhallitus	§ 52	21.02.2022
Valtuusto	§ 22	28.02.2022

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta kokouksessa.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

Ilmoitusasiat

Valtuusto 28.02.2022 § 23

- Tekninen lautakunta on hyväksynyt 20.1.2022 § 3 kunnallistekniikan rakentamisohjelman vuodelle 2022.
- Kunnanjohtajan ajankohtaiskatsaus.
- Kuntapolitiikan Fair Play -opas ja Iloisen päätöksenteon -kampanja.

Esitys

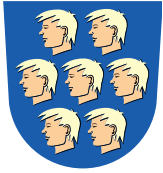
Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Liite[26] Kunnallistekniikan rakentamisohjelma 2022

Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen

Valtuusto 28.02.2022 § 24
317/00.02.00.02/2022

Elli Mantila (kesk.), Mirja-Liisa Tofferi (kesk.) ja Visa Tarikka (kok.) sekä kuusi muuta kannattajaa esittävät valtuustoaloitteessaan, että kunta lisää varahenkilöiden määrää varhaiskasvatuksen tarpeisiin.

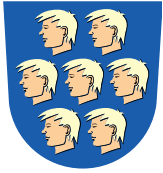
Päätös

Aloite lähetettiin kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liitteet

Liite[27]

Valtuustoaloite varahenkilöiden lisäämisestä varhaiskasvatukseen

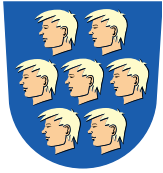

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 9, § 10, § 19, § 23, § 24

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijajyhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVHl 50 § 2 mom.)
- etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- vaaliviranomaisen tekemää päätöstä (VaaliL 45, 66 ja 83 §).

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 20, § 21, § 22

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

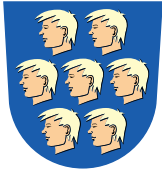
- Päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- Päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- Päätös on muuten lainvastainen

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1, 00580 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi
Puhelinnumero: 0295642069

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. Valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. Selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. Asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan, kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.